1853. DERTIGSTE JAARGANG. N°. 56.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag**. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

WOENSDAG 13 JULIJ.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

Bij deze Courant wordt gratis een Bijvoegsel uitgegeven, bevattende het vervolg van het uittreksel uit het verslag van de Ged. Staten aan de Staten dezer Provincie, waarvan het eerste gedeelte bij no. 54 is gevoegd geweest.

Achtervolgens artikel 3 van het Koninklijk besluit d.d. 6 Januarij 1831 no. 68 (Staatsblad no. 2), heeft Zijne Excellentie de Minister van Finantiën, bij resolutie van den 7 Julij l.l. no. 63 bepaald, dat de loten der 220 Staats-Loterij, gedurende de derde week der trekking van de vijfde of laatste klasse, beginnende op maandag den 11 Julij 1853, door de Collecteurs, Splitters en Debitanten, tot geene hoogere prijzen, het opgeld daaronder begrepen, zullen mogen worden uitgegeven dan tot de navolgende, te weten:

Bij Verkoop:

Geheele	loten	*f* 82,00.
Halve	„	- 41,00.
Vijfde	„	- 16,40.
Tiende	„	- 8,20.
Twintigste	„	- 4,10.

Wordende den belanghebbenden bij deze herinnerd, dat, bij het aangehaalde artikel van voornoemd besluit, uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de Collecteurs, Splitters en Debitanten gehouden zijn, om zich naar die prijsbepaling te regelen en dezelve gedurig ter inzage voor het publiek beschikbaar te hebben.

Assen, den 9 Julij 1853.

De Commissaris des Konings in de Provincie Drenthe,
DE VOS VAN STEENWIJK.

De BETAALMEESTER in het Arrondissement *Assen* brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat gedurende deze maand en de maanden Augustus en September ten zijnen kantore worden voldaan de pensioenen ten laste van den Staat over de 2e drie maanden 1853.

ASSEN, 5 Julij 1853.

A. MENNEGA. p.p.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

Men verzekert nu, dat de diplomatie er eindelijk iets op gevonden heeft, om Rusland met Turkije te verzoenen en de algemeene vrede te bewaren, en wel dit: „de Czaar zal erlangen wat hij vraagt, maar het zal hem onder eenen anderen vorm, dan hij het wenscht, worden aangeboden, en hij zal er ook, eenigzins beleefd, op antwoorden."

Eene vreemde schikking, vooral ten aanzien van de partij, die gelijk heeft. Turkije echter, dat er nog altijd over nadacht, welken naam het zou geven aan de inbezitneming der Donau-Vorstendommen, -en middelerwijl zijn 200,000 man (?!) goed uitgeruste en gedisciplineerde troepen, met het geweer in den arm, liet staan, zal de ontknooping van het vraagstuk wel gunstig vinden en er vrede meê hebben.

De Fransche dagbladschrijvers, *Granier de Cassagnac* en *Amédée de Cesena*, hebben dezer dagen Parijs weder in angst gebragt, door hunne oorlogzuchtige artikelen in den *Constitutionnel*. Zij zien er hoegenaamd geene schending in van aangegane verbindtenissen, „als de Engelsche en Fransche vloten de Dardanellen, even als de Russen de Pruth passeerden." Zij beweren dat hoog en stout en passeerden toen de Dardanellen in de kolommen van den *Constitutionnel!* Het publiek weet, dat die beide heeren voor hunne eigene bate en schade den oorlog voeren, maar er zijn toch altijd zwaarmoedigen, die zeggen: „zulke artikelen vleijen de armée en Louis Napoleon is vóór alles *haar* Keizer. De zucht naar roem en veroveringen bij het leger kon Louis Napoleon wel eens brengen, waar hij, met voorbedachten rade, niet wezen wilde." Inmiddels zijn de Fransche en Engelsche vloten zoo ondernemend niet als de *Constitutionnel*, maar zij zijn ook digter bij het vuur!

Zoo als men weet, zond Oostenrijk een zijner bekwaamste Staatslieden naar Konstantinopel, ten einde daar middelaar te zijn, tusschen Turkije en Rusland. Ieder juichte het doel en de keuze van den man, die dat zou trachten te verwezenlijken, toe. Zoo iemand, dan heeft Oostenrijk nu belang bij de handhaving van het bestaan des Turkschen Rijks. Van Bruck verliet Triest en zijn vertrek ging met schier vorstelijke eerbewijzingen vergezeld. Hij kwam te Constantinopel aan en wat was nu het eerste, waarmede deze voorzigtige en hoog geachte verzoener zijn gewigtige taak begon? Hij vroeg eene schadeloosstelling (waarvoor?) van 5 millioen piasters en een paar havens! Misschien heeft een spotvogel dat berigt verzonnen, maar bevestigt het zich, dan mag de Sultan wel van den Profeet bidden, dat deze hem verlosse van zijne *vrienden!* Hij zal anders stikken onder de omhelzingen van zulk diplomatiek hulpbetoon.

Overigens heeft Turkije zelve thans vrij hooge gedachten van den trap van beschaving, waarop het staat. Van daar, dat het de Christenen voor de nu zoo goed ingerigte en zaamgestelde Turksche Regtbanken wil brengen en dus het voorregt der wereldlijke regtspraak, door de Patriarchen uitgeoefend, opheffen. De Christenen zijn nog niet zoo overtuigd van de regtvaardigheid dier regtbanken en geen wonder! Onlangs was de Turksche landweer in zekere plaats baldadig en, enkel om zich te amuseren, sneden die edele verdedigers van het Vaderland ettelijke Grieken ooren en neuzen af. Maar, zeide het *Journal de Constantinople*, het officiëele orgaan der regering — dit kwaad werd streng gestraft: de daders, althans eenigen hunner, werden gestraft met — twee dagen arrest!

De aanslag, dien ettelijke personen onlangs zouden beraamd hebben op het leven van den Keizer der Franschen, wordt veel besproken en zeer verschillend beoordeeld. Dit is zeker, dat het publiek daardoor een groot denkbeeld krijgt van de waakzaamheid en de activiteit der politie.

Te Smyrna werd op last van den Oostenrijkschen Consul, de adjudant van Kossuth gearresteerd en aan boord van eene brik gebragt. Dit verwekte groote opschudding, en een jong Oostenrijksch officier, zoon eens generaals, werd het slagtoffer der opgeruide menigte. De bevolking van Smyrna is toch een amalgama van allerlei landaard, en de openbare orde schijnt er veel te wenschen over te laten. Het evengemeld voorval zal door Oostenrijk hoog opgenomen worden en gewis tot represailles aanleiding geven.

—

Europa levert, behalve de Oostersche kwestie, weinig nieuws op. „Wij beleven een dagblad-hongersnood," — zeide dezer dagen een Fransch blad, dat veel kon *op-* en *innemen*.

Uit Noord-Amerika doen zich eenige voorteekenen op van eene naderende handels- en finantiëele crisis. Het is te wenschen, dat die spoedig versterve, want elke schok, dáár gevoeld, openbaart hare uitwerking ook hier — altijd tot schade van velen.

De reeds aangehaalde nota van kardinaal Antonelli, hoogst waarschijnlijk door eene *welwillende* hand, ter beschikking gesteld van het *Handelsblad*, behelst weinig belangrijks. Onze Regering wordt daarin, in weerwil van hare ernstige bedenkingen tegen de vaststelling der R. Catholijke hierarchie, zoo *wijs* en *voorzigtig* en *regtvaardig* geheten, dat wij Antonelli gaarne eens zouden hooren spreken over het *vorig* Ministerie. Om dat naar eisch te prijzen, zou des kardinaals taal gewis te arm zijn. Maar de Pausselijke Regering vergeet, bij al dat wierook-zwaaijen, zich-zelve niet! Zij kent ook tijden en stonden, en van daar, dat zij den eed der benoemde Bisschoppen wijzigde; wat de standplaatsen der Prelaten betreft — die te betrekken, wat den tijd aangaat, liet zij aan hun doorzigt over.

Die Nota verandert alzoo de gewigtige kwestie niet in 't minst.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, 9 *Julij*. Op Vrijdag den 22 dezer zal van wege den Minister van Binnenlandsche Zaken worden aanbesteed de aanleg van de telegraaflijn van Zwolle over Deventer, Zutphen, Arnhem, Nijmegen, Venlo en Roermond naar Maastricht in 3 perceelen.

— Den 8 Julij is Z. D. H. de groothertog van Saksen-Weimar-Eisenach overleden. De overledene vorst was ruim 70 jaar oud. Hij was gehuwd met grootvorstin Maria Paulowna, zuster van keizer Paul I van Rusland. Zijn broeder is de hertog Karel Bernard, opperbevelhebber van het nederl. indische leger. Des overledenen zoon Z. D. H. Karel Alexander Augustus Jan, gemaal van H. K. H. prinses Sophia der Nederlanden, volgt zijnen vader in de regering van het groothertogdom op.

VOORBURG, (bij 's HAGE) 8 *Julij*. Voor eenige weken werd de alhier bestaande bewaarschool door H. M. de Koningin bezocht. Heden woonde H. M. de plegtigheid bij van het leggen van den eersten steen der nieuwe bewaarschool.

AMSTERDAM, 8 *Julij*. Z. K. H. de Prins van Oranje heeft gisteren de werken der duinwaterleiding bezigtigd.

UTRECHT, 9 *Julij*. Gisteren ontlastte zich hier eene zware donderbui. Er vielen stukken ijs, die bijna de grootte van duiveneijeren hadden. De bui ging vergezeld van hevige windvlagen. Even benoorden de stad zijn een menigte boomen, (men zegt meer dan honderd) omgewaaid. — Heden (Zaturdag) te 6½ ure woedde alhier andermaal een onweder. De bliksem sloeg in eene woning zonder echter veel schade aan te rigten, er werd namelijk een stuk uit den puibalk geslagen, de gazleidingsbuizen eenigzins beschadigd, op eene plaats als gesmolten en eene glasruit verbroken. Waarschijnlijk ging de bliksem langs de gasbuis in den grond. De bewoners kwamen met den schrik vrij.

— Z. M. heeft ter vervanging van den Emeritus Hoogleeraar J. M. Schrant, tot gewoon Hoogleeraar in de Faculteit van Bespiegelende Wijsbegeerte en Letteren aan de Hoogeschool te Leyden benoemd den heer M. de Vries, thans Hoogleeraar in dezelfde Faculteit aan de Hoogeschool te Groningen.

LEEUWARDEN, 7 *Julij*. Wederom zijn 27 runderen afgemaakt, wegens longziekte. — Totaal 8270 runderen.

VLAARDINGEN, 7 *Julij*. Eene stoomboot heeft den derden jager binnengesleept en voor onze haven gebragt. Deze heeft 105½ ton haring aan boord. De berigten omtrent de visscherij zijn zeer schaarsch, zijnde voor deze hoeveelheid 3 nachten gevischt. Voor de verdere jagers was op het oogenblik van het vertrek niet meer haring voor handen. De haring is echter van uitmuntende kwaliteit. De prijs is thans *f* 275 per ton.

KAMPEN, 7 *Julij*. De inschrijving voor de op te rigten stoomboot-reederij van Kampen op Londen, via Medenblik, is reeds meer dan voltallig.

ZWOLLE, 8 *Julij*. Het gewijzigde plan tot verbetering van het Zwarte Water thans onder cijfers gebragt, bedraagt *f* 152,400; de raad der stad heeft daartoe 50,000 aangeboden, terwijl men het overige bij het rijk, de provincie en handelsvrienden denkt te vinden.

DELFT, 8 *Julij*. Heden morgen woedde alhier een verschrikkelijk onweder. In de nabijheid dezer stad moet een man door den bliksem zijn doodgeslagen; er zijn eenige hoopen hooi op het veld in brand geraakt.

'S HERTOGENBOSCH, 9 *Julij*. Gisteren heeft alhier een onweder gewoed, dat boven alle beschrijving hevig was. Omstreeks half elf uur ontlastte zich de bui, waarbij een hagelslag viel, zoo als niemand zich er een herinnerde. Stukken ijs ('t was geen hagel meer) vielen er van 7½ lood; buiten de stad spreekt men van stukken ijs ter zwaarte van 1 pond. De bui, die uit het noorden kwam, vernielde al wat breekbaar was. Niet alleen glasruiten werden bij duizenden ingeslagen, maar zelfs dakpannen werden vernield. In de hoofdkerk en het stadhuis werden alle ruiten verbrijzeld; de hoofdkerk vooral is zwaar geteisterd. Geen der particuliere huizen of het is van de noordzijde geheel open. Men kan zich geen denkbeeld maken van den angst, die zich onder dit verschrikkelijk weder van de inwoners meester maakte. — In de omstreken moet de verwoesting nog grooter zijn; op het dorp Vught zijn bijna alle daken vernield. Het aantal ingeslagen glasruiten was zoo groot, dat aan geen maken te denken viel, daarbij zijn het niet alleen de ruiten, maar ook de roeden die zijn vernield. Men heeft zich daarom op verschillende plaatsen moeten vergenoegen met hulpafsluiting van doek of gaas, daar er geen glas genoeg in de stad voorhanden was. In ééne fabriek zijn meer dan 400 ruiten vernield. In de hoofdkerk is het getal verbrijzelde glazen ontelbaar.

— Men zegt, dat de Bisschoppen in Nederland zich eerstdaags zullen vereenigen, om een welgemeend protest bij het gouvernement en een eerbiedig en krachtig adres aan de Kamers der Staten-Generaal in te leveren tegen het, alle vrijheid van godsdienst vernielend ontwerp van wet. (*N. N. Br.*)

GRONINGEN, 11 *Julij*. Zaturdag avond omstreeks 8 uur barstte boven deze stad een hevig onweder los, dat gedurende 1½ uur aanhield. Gedurende eenigen tijd had men ieder seconde een donderslag. Heviger nog dan hier heeft dit onweder boven verschillende plaatsen dezer provincie gewoed. Te Hoogezand is de bliksem in een arbeiders woning geslagen, waarbij een meisje ligte brandwonden heeft bekomen. Te Muntendam is eene groote boerenplaats door den bliksem getroffen en bijna geheel afgebrand. Te Siddeburen sloeg de bliksen in een korenmolen, en veroorzaakte wel verwoesting maar geen brand.

DE VERTELLER ENZ.

De dure maar toch gewonnen weddingschap.

Alle liefhebbers van oesters te New-York kennen zeker den vrolijken kastelein, den ouden Slick Bradley, den eigenaar van het etablisement Franklin te Pearl-street. Als gij eens in New-York komt vergeet dan niet, bij hem aan te wippen, en als gij trek mogt hebben in een verkoelenden drank of eene lekkere oestersoep, dan kunt gij bij niemand beter te regt dan bij Slick Bradley. Buitendien is zijne toonbank goed opgevuld; zijne waren zien er zindelijk en uitlokkend uit en verkiest gij eene kamer apart, dan kunt gij, op eene verdieping hooger, er eene volkomen naar uw zin vinden. De oude Slick is altijd in zijn humeur en lacht den ganschen dag; hij is zeer ingenomen met zijn kellner, zijn huis, zijne vrouw en vooral met zijn uithangbord, dat voor zijne deur hangt, te weten, een kop van Franklin met goudgele lokken, geschilderd door een beunhaas van een schilder.

Slick heeft reeds meer dan 40 jaar lang zijne affaire gedaan en hoewel het hem gelukt is, een aardig sommetje bij een te garen, wil hij zijne affaire toch niet quitteren. Neen, tot aan zijn dood wil hij achter zijne toonbank zijn havanna rooken en instinktmatig met zijne twee zakboekjes in zijne diepe vestzakken spelen, waarvan de eene dient voor de banknooten van tien en hooger en de andere voor die van vijf en daar beneden. Slick Bradley is de onafhankelijkste man ter wereld; hij dolt altijd met zijne gasten en weet, behalve voor zijn eten, hun ook het geld uit den zak te kloppen door weddingschappen, want te wedden is Slick's grootste hartstogt; hij wedt altijd en tegen elken prijs. Wees maar eens van een ander gevoelen dan hij, dadelijk houdt hij zijne twee zakboekjes met banknooten u onder den neus.

„Ik weet het wel beter; zegt hij, — is het niet zoo? — Wilt ge wedden — om vijf, tien, vijftig of honderd dollars? — Gij antwoordt niet; gij durft de weddingschap niet aangaan; gij weet, dat gij ongelijk hebt; — en met een air van eigenwaarde en zelfstevredenheid wandelt hij met deftige schreden over den blank geschrobden vloer en roept niets anders uit dan: „Ik weet het veel beter!"

Slick pleegde zich vroeger te beroemen, dat hij nog nooit eene weddingschap had verloren, maar sedert een avontuur, dat iedereen te New-York braaf lagchen deed, erkende hij zijn meester gevonden te hebben, want hoewel hij de weddingschap eigenlijk won, heeft hij toch haar dubbel en dwars betaald.

Op een zekeren dag kwamen er twee vrolijke jonge lieden bij hem; zij stegen uit eene kabriolet en waren nog al fashionable gekleed. Als nieuwe kalanten ontving de kastelein ze met een bijzonder fijn lagchje en allervriendelijkst; hij bragt ze in de zaal nommer één, en dacht bij zich zelven: die gasten zijn zeker hoogst deftige jongelui. Nu zij zullen bij ons over hun diner niet te klagen hebben. — Eene wel voorziene tafel, met de geurigste oude wijnen en lekkerste havanna's werd hun voorgezet en de waardige kastelein berekendè in zijn hoofd al de item's, die hij fatsoenlijk in rekening kon brengen, toen men op nommer een belde — en in een wip sprong hij den trap op, zoo spoedig hij kon, al lagchend en zijne twee handen in zijne vestzakken stekende.

„Ja, oude Slick!" riep een der beide losbollen, „een heerlijk middagmaal, bij Zeus! lekkere wijn, fijne sigaren, en drukte daarbij in huis, hah, hah!"

Slick knipoogde; hij was ten toppunt van geluk, en regt trotsch op die aanspraak.

„Niets beter in dit leven dan een flink middagmaal," vervolgde de eerste spreker. „Sommige menschen eten om te leven — die zijn gek, ik leef slechts om te eten, dat is, naar mijn idee, de ware philosofie. Kom, oude papa, maak onze rekening, maar bedenk, dat wij gasten zijn, die meermalen denken weer te komen; is het niet zoo?"

Het laatste gedeelte der voorgaande rede was reeds tot nommer twee gerigt, die zijne beenen zeer comfortable op de tafel gelegd had en met zijn vork in zijne tanden zat te peuteren.

„Op mijn woord van eer, dat zal ik doen! hernam nommer twee heel langzaam. „Een flink middagmaal, duivelsch confortable; er mankeert niets aan, dan champagne!"

„Mijn God, gentleman," riep Slick, „waarom hebt gij dit niet gezegd. Ik heb de beste die gij hier in de stad kunt vinden."

„Inderdaad hebt gij die," riep nommer een, terwijl hij met zijne lippen smakte, „hebt gij de beste qualiteit! Breng mij dan een flesch en drink met ons meê. Dus drie glazen — bij Zeus, wij zullen die op uwe gezondheid uitdrinken."

Toen Slick terug kwam, vond hij zijne gasten in de grootste opgewondenheid; zij waren zoo dol vrolijk, dat zij moeite hadden zich op den been te houden. Slick lachte ook flink meê, maar zonder tijd te verliezen; hij presenteerde in een oogwenk aan de heeren den schuimenden wijn.

„En gij hebt dus de weddingschap verloren?" vroeg nommer een.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 Julij. Met betrekking tot de zaken van het Oosten verneemt men, dat de keizer sedert eenige dagen regtstreeks, zonder tusschenpersoon, ten deze met den russischen gezant den heer de Kisseleff onderhandelt.

— Bij voortduring luiden de berigten aangaande den staat van den oogst weder gunstiger. De prijzen van het meel zijn heden aanmerkelijk gedaald.

— De Amerikaansche stoomboot *Franklin*, kapit. Wotton, is gisteren van Havre over Cowes naar New-York vertrokken. Zij heeft eene lading van 800 ton aan koopwaren, een millioen waarde en 85 passagiers aan boord. De totale waarde der geheele lading van den *Franklin* wordt op 11 millioen geschat.

7 Julij. Engeland moet aan onze regering de verklaring hebben toegezonden dat de Britsche vloot de Dardanellen niet zou passeren, dan nadat eene nieuwe poging tot schikking bij den Czaar was mislukt.

— Op den 11 dezer zal op het kasteel Arc, in Champagne, het huisraad van den prins van Joinville openbaar verkocht worden.

— De luchtreiziger, de heer Godard, die dezer dagen per luchtbal in de Hypodrome was opgestegen, en met eene parachute trachtte zich neder te laten, heeft bijna 3 kwartier lang de algemeene aandacht in gespannen verwachting gehouden, waar hij toch zoude nederkomen. Men beweert, dat de heer Godard gewed had, dat hij op het paard van Hendrik IV op de Pont Neuf zoude nederkomen, maar dit is hem niet gelukt, daar hij midden in de Seine is gevallen. Overigens is hij er, behalve een nat pak, ongedeerd afgekomen.

— Alhoewel de Parijsche dagbladen nog altijd het stilzwijgen bewaren nopens den aanslag op het leven van den keizer en de keizerin in de *Opera Comique* zijn toch deswege wederom eenige bijzonderheden uitgelekt. De policie heeft werkelijk niets van het komplot geweten en kreeg eerst tijdens de voorstelling eenig wantrouwen, door de onrustige houding van sommige lieden. Plotseling ontdekte evenwel een agent van policie een man onder het volk buiten het schouwburg-locaal die men lang vruchteloos had gezocht, vermits hij betrokken is in den meermalen besproken, voorgenomen aanslag in het Hippodrôme; die man in hechtenis genomen zijnde, werd onderzocht, en bevond men, dat hij met pistolen en een ponjaard gewapend was. Men vroeg hem om inlichtingen, die hij eerst weigerde, maar eindelijk werd hij ontmoedigd door het hem voorgespiegelde lot, dat hem wacht, vermits hij met de wapenen in de hand werd gevat — en bekende hij den geheelen toeleg, waarna hij zelf behulpzaam was, om de hier en daar geposteerde zaamgezworenen in hechtenis te doen nemen. De zaamgezworenen hadden het plan, eerst te beproeven om het niet geëscorteerde rijtuig van den keizer, op het plein Louis XV aan te houden, dan de strengen der paarden los te snijden en den keizer en de keizerin te vermoorden. Het keizerlijk rijtuig reed echter zóó snel het plein over, dat het hun onmogelijk was hun plan te verwezenlijken. Toen kwam men overeen, dat zich een twintigtal deelnemers aan het komplot, onverhoeds op den keizer zoude werpen, men geloofde, dat dit getal genoegzaam zoude zijn, om den keizer van zijn gevolg te scheiden, waarna men hem en de keizerin gemakkelijk had kunnen ombrengen. Gelijk gezegd, was eene toevallige omstandigheid oorzaak, dat ook dit plan verijdeld kon worden. Onder de op Dingsdag avond bij en in de *Opera Comique* gearresteerde personen, zeventien in getal, waren elf gewapend. Den keizer zelf werd, toen de arrestatiën eenmaal bewerkstelligd waren, kennis van het gebeurde gegeven. Hij zelf gelastte dat men de zaak geheim moest houden, ten einde geen opschudding onder het publiek te veroorzaken. Men moet tot ontdekkingen gekomen zijn, die de inhechtenisneming van een twintigtal andere personen ten gevolge hadden.

— Eene mechanieke zagerij, aan den weg van Versailles gelegen, is het tooneel eener vreeselijke gebeurtenis geweest. Een 46 jarige arbeider, Chuine genaamd, iets aan de in werking zijnde machine te verschikken hebbende, opende het luik en daalde den trap af, die naar den hoofdspil der machine leidt; het luik liet hij achter zich digt vallen. Chuine had daarbij de onvoorzigtigheid, om, terwijl hij bezig was een riem vast te binden, zijn regtervoet op den spil te zetten, die dan ook onmiddelijk door te tanden van een rad gegrepen werd, waarna het ligchaam, door eene onweêrstaanbare kracht voortgetrokken, noodwendig onder de cylinders moest gebragt en daar verbrijzeld worden. In dien vreeselijken toestand verloor Chuine evenwel zijne tegenwoordigheid van geest niet. Snel omslingerde hij een onder zijn bereik zijnden pilaar, zette zijn linkervoet schrap tegen den grond en kon het zoo dulden, dat zijn regtervoet door de machine werd verbrijzeld en afgescheurd. Hoe hij zoo iets kon doorstaan, zonder de kracht te verliezen om de pilaar te omklemmen, is onbegrijpelijk. Nog onbegrijpelijker is het, dat de man die, na zulke helsche smarten, stroomen bloed verloor, uit zucht tot zelfbehoud nog de kracht wist te vinden, om den ladder op te hinken, met zijn hoofd het luik op te heffen en om hulp te roepen, die gelukkig spoedig werd gebragt. Men hoopt den moedigen maar ongelukkigen arbeider, in het leven te behouden.

— Wij hebben reeds vroeger gemeld, dat het zekeren A. Lercij gelukt is, een stoomwagen zamen te stellen, waarmede hij op alle wegen kan rijden. Herhaaldelijk heeft hij met dezen wagen welgelukte proeven genomen te Parijs en in den omtrek van Lyon. Thans is hij voornemens, ten einde de doelmatigheid van zijne uitvinding te bewijzen, verscheidene departementen met zijn rijtuig te doorkruisen. Hij zal zich naar Gisors, Pontoise, Beauvais, Amiens en Boulogne begeven.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 5 Julij. Men verneemt dat de keizer eerlang eene reis naar Munchen zal ondernemen, om bij den koning van Beijeren een tegenbezoek af te leggen.

6 Julij. Naar aanleiding van de vele klagten tegen de strenge viering van den Zondag, door vele tot den stand van handel en nijverheid behoorende personen ingediend, heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken weder vergunning verleend tot het houden van jaarmarkten op Zondag, met dien verstande echter, dat daardoor de godsdienstoefening zoo min mogelijk worde gestoord.

7 Julij. Berigten per gewonen weg uit Moldalvië melden, dat den 3 te Jassy de eerste Russische troepen zijn aangekomen. Men verwachtte er slechts 10,000 man. Bucharest zou niet voor den 8 bezet worden.

BERLIJN, 7 Julij. Men schrijft uit Stettin dat de cholera te Petersburg aan het afnemen is.

8 Julij. Dr. Gintl, inspecteur der electrische telegrafen in Bohemen, heeft eenen toestel uitgevonden, waardoor men twee verschillende dépêches te gelijk door denzelfden draad kan verzenden. De reeds met dien toestel genomen proeven hebben de beste uitkomsten geleverd.

— Uit Hannover verneemt men, dat zeer spoedig eene koninklijke proclamatie den volke zal worden afgekondigd, waarin de jongste geschillen van de tweede kamer met de regering zullen worden besproken; naar aanleiding waarvan de vertegenwoordiging des lands op nieuw zal worden bijeengeroepen tegen October aanstaande, om de grondwetskwestie ten einde te brengen.

KEULEN, 8 Julij. De prins en de prinses Frederik der Nederlanden zijn den 30 Junij te Stokholm aangekomen. Na een kort verblijf bij hunne dochter de kroonprinses, zullen zij zich naar Petersburg begeven.

ENGELAND.

LONDEN, 6 Julij. In de zitting van dezen nacht heeft lord Palmerston verklaard; dat de regeringen van Frankrijk en Engeland het ten volle eens waren omtrent de gedragslijn die men in de Oostersche kwestie moest volgen, dat zij ten volste op elkander vertrouwden.

— De Parlements-zittingen dragen kennelijk het teeken van de gedurige oneenigheden in het ministerie, en hoewel de redevoeringen vrij uitvoerig zijn, is de slotsom van het verrigte zeer onbeduidend. Heden morgen liep het gerucht, dat de ministers weder verzoend waren. Waarschijnlijk is het opzeilen der Engelsche vloot het geschilpunt geweest. Te Parijs, alwaar men spoediger en beter van de rigting der eng. politiek onderrigt schijnt dan te Londen zelf, werd gisteren verzekerd, dat Engeland weigerde verder te gaan. Indien dit zoo is, dan moet men daaruit opmaken, dat lord Aberdeen's politiek gezegepraald heeft. De rijzing in de fondsen zou doen gelooven, dat Parijs gelijk had, en dat de Porte verzocht zal worden, om den overtogt van den Pruth niet als een reden tot oorlog te beschouwen.

— Ll. Zaturdag heeft lady Vandeleur, in het graafschap Clare, in eene caleche staande, de kandidatuur van haar man in 't openbaar aanbevolen; zij werd zeer toegejuicht door de aanwezige kiezers.

7 Julij. Er zijn verschillende geruchten in de citij in omloop. Men zegt o. a. dat lord Aberdeen thans stellig zijne demissie genomen heeft, en dat een deel der eng. vloot naar de Oost-Zee zal zeilen, enz.

9 Julij. Het londensche kabinet heeft besloten een laatsten stap te doen bij den Czaar, om eene verzoening te bewerken. Men zou nieuwe onderhandelingen aanknoopen, en mogt keizer Nicolaas weigerachtig blijven, dan eerst zouden de vloten de Dardanellen opzeilen. Van dit besluit van het engelsche kabinet moet reeds mededeeling zijn gedaan aan de regering van Frankrijk.

— Prins Albert is door de mazelen aangetast. De loop der ziekte is gunstig.

10 Julij. Het Hof van assises heeft gisteren Charles Broese en Klaas de Leeuw, beschuldigd van namaken van Nederlandsche bankbilletten, schuldig bevonden en dien ten gevolge eerstgenoemden tot 12 maanden gevangenzetting en laatstgemelden tot 10 jaren deportatie veroordeeld.

RUSLAND.

De korpsen der gardes en der grenadiers zijn reeds van Petersburg naar het kamp van Kransojesclo vertrokken. Na hunne aankomst aldaar werd hun het manifest des keizers bekend gemaakt, waarin gezegd wordt dat de oorlog met Turkije welligt een gevolg zal kunnen zijn van de bezetting der Donau-vorstendommen, en die oorlog als een regtvaardige strijd voor de grieksche godsdienst wordt geschetst.

— Uit Warschau schrijft men van 1 Julij: Sedert den hongaarschen oorlog, hebben zulke talrijke en aanzienlijke krijgstoerustingen niet plaats gehad als gedurende de afgeloopen zes maanden. Het leger is volkomen op den voet van oorlog gebragt; de reserve en de tweede reserve zijn georganiseerd; de militaire koloniën, zoo als die van de garde nabij Nowogorod en die der kavalerie in Zuid-Rusland, zijn mobiel verklaard; voorraads-magazijnen zijn gebouwd en tros- en artillerie-paarden aangekocht. Een kamp van 70,000 man zal in de nabijheid van Warschau worden gevormd.

— Te Petersburg was de geestdrift algemeen, toen men vernam, dat bevel is gegeven tot het overschrijden van de Pruth; de straten der stad waren allen vrijwillig geïllumineerd; de Czaar werd met luide juichkreten begroet; de menigte danste van vreugde voor zijn rijtuig.

SPANJE.

MADRID, 1 Julij. Bij dekreet, in de *Gaceta* opgenomen, wordt aan het ministerie van binnenlandsche zaken een suplementair-crediet van een millioen realen toegestaan, voor den onmiddelijken aanleg van een electrischen telegraaf, wiens draad, van Madrid uitgaande, over Saragossa en Irun zal loopen en met dien van Bayonne in verbinding zijn.

DENEMARKEN.

KOPPENHAGEN, 5 Julij. Van eergisteren tot gisteren zijn wederom 26 nieuwe cholera-gevallen en 16 overledenen aangegeven. Het gezamenlijke aantal lijders is thans 146, waarvan 79 zijn gestorven. Bij besluit van den koning van Zweden en Noorwegen worden alle schepen van Koppenhag[en] komende aan eene quarantaine onderworpen.

ZWITSERLAND.

BERN, 5 Julij. Graaf Karnicky, de oostenrijksche geza[nt] is nog niet alhier teruggekomen.

6 Julij. Mevr. Harriet Beecher Stowe, schrijfster van [de] *Negerhut*, bevindt zich te Genève, alwaar gelden worden [ver]zameld ten behoeve van de slaven-emancipatie.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL, 27 Junij. Tusschen Rusland en Turk[ije] zijn weder onderhandelingen aangeknoopt. De heer Oze[rof] is als Russisch afgevaardigde naar Konstantinopel vertrokk[en].

— De groote mogendheden zetten hare pogingen als middelaars voort. Men verzekert dat de gewijzigde vor[der]ringen van Rusland zullen worden aangenomen. Alle aa[n]biedingen om vreemde korpsen bij het Turksche leger a[an] te nemen, zijn verworpen. De Engelsche en Fransche vlo[ten] blijven steeds in de baai van Besika geankerd.

— Te Smyrna is kolonel Costa, oud aide de camp v[an] Kossuth, door den bevelhebber van een Oostenrijksch va[ar]tuig in hechtenis genomen. Deze daad, naar allen schijn [on]wettig, heeft in de stad een oploop veroorzaakt, waarbij [de] Oostenrijksche graaf Adlersberg gedood is.

— De algemeene stemming alhier is vrij oorlogzucht[ig]; men beschouwt eene vredelievende beslechting als zeer o[n]waarschijnlijk.

ITALIE.

ROME, 3 Julij. Gisteren is alhier tot generaal der Jesuit[en] gekozen de Pater Petrus Johannes Becks. Hij is in Belgi[ë] bij Leuven, geboren en was Provinciaal der Jesuiten [in] Oostenrijk.

DRENTHE.

* ASSEN, 13 Julij. Men meldt ons uit Wildervank, d[at] vele met aardappelen beplante akkers in de omstreken alda[ar] door eene bijzondere plaag worden bedreigd. Lange en grij[s]kleurige wormen doorwroeten den grond, knagen aan de ui[t]spruitsels en kwetsen zelfs de vrucht, waardoor deze spo[e]dig tot verrotting overgaat, en de plant langzaam wegkwijn[t]. Men wilde dit verschijnsel in het eerst aan de bekende aar[d]appelziekte toeschrijven, doch latere ervaring heeft getoon[d], dat die versterving aan eene andere oorzaak moet worde[n] geweten. Overigens is in den omtrek aldaar nog geen spo[or] der ziekte te bespeuren.

— Op den 1 Julij j.l. waren in het Huis van Arrest en Justit[ie] alhier aanwezig 56 gevangenen. als 48 mannen en 8 vrouwe[n]; op 1 April j.l. bedroeg dit aantal 53, n.l. 40 mannen en 1[3] vrouwen.

— De Commissie uit de Provinicale Staten van dit gewes[t], die in de vergadering van 8 dezer rapport heeft uitgebrag[t] nopens het onderzoek, of en welke veranderingen in het Pr[o]vinciaal Reglement op de honing- en botervaten zouden diene[n] gebragt te worden, heeft daarin te kennen gegeven, dat de bote[r]handel van uit deze Provincie kan gezegd worden in een to[e]nemenden staat van bloei te verkeeren, hetgeen moet wo[r]den toegeschreven aan eene verbeterde wijze van bereidin[g], inlegging en vating. Hoewel het bestaande Reglement gu[n]stig heeft gewerkt, is echter het beöogde doel: eene mee[r]dere gelijkstelling in den handel van de Drentsche boter m[et] die van andere Provincien, nog niet verkregen. De Commi[s]sie opent het uitzigt op eene gewenschte verbetering. Vo[l]gens de meening van den handelstand moet de Drentsche b[o]ter, zal zij een' eigen naam op de markten in en voor[al] buiten de Provincie kunnen soutineren. zijn gevaat in g[e]lijkvormig fust, dat de kenmerken aanbiedt van door of va[n]wege het Drentsche Bestuur onderzocht en goedgekeurd [te] zijn, en overigens van zoodanig uiterlijk voorkomen, a[ls] eene veeljarige ondervinding geleerd heeft, voor Drentsc[he] boter, de vereischte goede hoedanigheden bezittende, in [den] handel gewild te zijn. Dien vorm, dat uiterlijk aanzien, ka[n] het zijn, algemeen aan het Drentsche botervaatwerk [te ver]zekeren, heeft de Commissie gemeend aan de Vergadering te moeten voorslaan, met opgave der middelen, naar haa[r] oordeel daartoe zullende leiden. Voorts heeft de Commissi[e] gemeend een vast tarra voor het botervaatwerk te moete[n] voorstellen.

* In de Ressortale vergadering, den 11 dezer te Meppe[l] gehouden, is de gemeentelijke Rabbijn de heer *J. J. Hillesum* ge[]kozen tot Opper-rabbijn voor Drenthe. Verder zijn de re[s]sortale aangelegenheden behandeld en geregeld. Alle ker[k]besturen uit de Provincie zijn vertegenwoordigd geweest behalve dat van Assen. De oude Manhigim der Israelitisch[e] gemeente van Assen zijn uit hunne functien ontslagen en zij[n] in hunne plaats benoemd *J. M. Lezer* als Manhigopzigte[r], *S. van Oosten* als penningmeester, en *Jozeph Cohen* a[ls] ouderling, hetwelk strijdig is met artikel 26 van h[et] Algemeen Ringreglement, dat voorschrijft, dat de aftrede[nde] de Manhigopzigter steeds ouderling is.

— Bij het door de Prov. Staten, in hunne vergaderin[g] van gisteren aangenomen Reglement op het verleenen va[n] subsidien uit Prov. fondsen ter bevordering van den aanle[g] van kunstwegen is bepaald, dat uit de Prov. fondsen a[ls] subsidie zal verleend worden ten minste 20% en te[n] hoogsten 40% van het beloop der som, welke de weg na voltooijing, gebleken is te hebben gekost, na aftre[k] van hetgeen van de onderhoud-pligtigen voor de ove[r]neming van den weg in onderhoud is verkregen.

— Naar wij vernemen is door den heer Balkema, op den [] langs verschenen termijn, niet gestort de borgtogt van [een] millioen gulden, voor de hem verleende konsessie tot den aan[]leg van den Noorder-spoorweg, en is hierdoor wederom voor een onbepaalden tijd het uitzigt op eene belangrijke kom[]municatie met het buitenland weggevallen.

— Eindelijk heeft ook de beroemde Faraday zijn oorde[el] over den tafeldans uitgesproken, Hij deelt de meening van d[e] groote duitsche natuurvorschers, dat daarbij alleen onwille[]keurige werking der spieren in het spel is, en heeft een to[e]stel vervaardigd, om aan te toonen, dat magnetismus, ele[ktriciteit]

„Ja, duivels, ik moet de honderd dollars betalen, en het ergste van alles was nog, dat iedereen mij daarenboven uitlachte."

Slick stond geheel verbluft door het schaterend lagchen der jongelui, die van eene weddingschap spraken, terwijl hij van de geheele toedragt der zaak niets wist. Hij was magtig nieuwsgierig en daar hij bij ondervinding wist, dat de wijn de tongen losmaakt en tot openhartigheid stemt, waagde hij eene poging om achter de reden van dien dollen pret te komen.

„Ik bid je om vergiffenis, mijne heeren, maar ik ben zoo vrij, om u te vragen, als gij er niets tegen hebt, wat gaf toch aanleiding tot die weddingschap, waarvan de herinnering je in zulk een goed humeur nog brengt!"

„Dat wil ik je vertellen," riep nommer twee, en gij zult zien, wat voor een gek ik geweest ben. Gij moet dan weten, dat het onmogijk is, den slinger van eene pendule met de hand te volgen en telkens te herhalen: nu gaat hij zus, dan gaat hij zoo, terwijl de slinger zich her- en derwaarts beweegt.— namelijk als de menschen om je heen spreken, dat u ligt storen kan.

„Op een zekeren dag was ik in een gezelschap van vrolijke jongelui in een koffijhuis, waar juist eene klok aanwezig was, als bij u in de kamer. Het gesprek kwam op de moeijelijkheid om een half uur lang achter elkander te zeggen: nu gaat hij zus, dan gaat hij zoo. Ik voor mij dacht, dat het 't gemakkelijkste ding ter wereld was en toen ik dat beweerde daagde men mij uit, om het te doen.

„Dit had ten gevolge eene weddingschap van honderd dollars, en nadat ik zelfs ingewilligd had, dat zij zooveel om mij heen konden praten, als hun lustte, onder voorwaarde alleen, dat zij mij niet mogten aanraken, ging ik voor de klok zitten en ving aan; „Nu gaat hij zus," terwijl eenige mijner kameraden begonnen te zingen, anderen te schreeuwen, en weêr anderen te lagchen. Toen ik drie minuten er meê bezig was geweest, zag ik duivelsch goed in, dat het veel moeijelijker was, dan ik mij verbeeld had, maar toch hield ik vol, tot dat ik iemand hoorde zeggen: „zoo waar ik leef, daar gaat Miss Reynolds gearmd met dien gelukkigen kerel, Jenkins, uit wandelen."

„Nu moet ge weten, kastelein, dat Miss Reijnolds mijne liefste en Jenkins mijn grootste vijand was. Dadelijk sprong ik naar het venster, om te zien of het waar was en in hetzelfde oogenblik verkondigde het luid gelach mijner vrienden, dat ik de weddingschap verloren had."

Nu was Slick Brandley, zoo als ik gezegd heb, een hartstogtelijk vriend van wedden. Bovendien beroemde hij zich vooral dat hij groot was in zelfsbeheersching, en daar hij geene liefste had, waarop hij jaloersch kon wezen, kwam hij, zoodra de gentleman zijne historie verteld had, dadelijk op de hoofdzaak weer terug.

„Goed" zei hij „gij hebt de weddingschap verloren; maar ik begrijp het niet Ik houd het voor het gemakkelijkste ding ter wereld. Zeker kan ik het een half — ja zeker een geheel uur uithouden."

De gentleman lachten en zeiden, dat zij dat wel beter wisten; de kastelein werd nu meer opgewonden en sloeg zelfs voor, als zijne vrijpostigheid niet beleedigend voor de heeren was, om het een half uur lang tegen hen uit te houden. Eerst maakten zij allerlei bedenkingen, dat zij geld niet mogten winnen, daar hij te weinig kans had, maar, daar hij bleef vol houden, gingen zij met hem eene weddingschap va[n] twintig dollars aan. Slick ging dadelijk vlak voor de klo[k] zitten, volgde met zijn hand den slinger en herhaalde [de] woorden: „Nu gaat hij zus, dan gaat hij zoo."

De twee heeren zagen allerlei wonderlijke dingen op straa[t]; eerst vermoordde eene matroos eene vrouw, dan brak er ee[n] steiger, of de winkel naast de deur stond in den brand. Sli[ck] knipoogde en lachte in zijn vuistje, zonder eenige stoornis [te] ondervinden.

Hij was te slim, om zich door zulke streken te laten va[n]gen.

Plotseling maakte nommer twee de opmerking aan nomm[er] een, dat de weddingschap niet door kon gaan, daar de so[m] niet gedeponeerd was en beiden wendden zich dus tot d[en] kastelein.

„Ook al niet slim genoeg!" — dacht Slick bij zich zelven, dié in zijn regter vestjeszak zijn linker hand stak, en zijn zakboekje met de grootste banknooten aan zijne gasten overhandigde.

„Nu," riep nommer twee tot zijne kameraad, „nu, houd ik mij overtuigd, dat gij de weddingschap verliezen zult, de oude papa is niet van zijn stuk te brengen, niets ter wereld kan hem bewegen,"

„Wacht maar eens even, hij zal dadelijk wel uitscheiden," fluisterde de ander luid genoeg, dat Slick het hooren kon.— Kastelein, zei hij daarop tot hem „Wij rekenen op uwe eerlijkheid, dat gij het een half uur lang zult doen; wij zullen intusschen met Jufv. Slick wat gaan praten." — Hierop gingen zij de kamer uit, zonder de deur te sluiten.

Slick was niet jaloersch, ook wist hij, dat de zaal vol gasten was; het was, naar zijne meening, slechts een streek van de

triciteit en dergelijke met dit nieuwe wereldwonder niets gemeen hebben.

— J.l. Zaturdag avond heeft alhier een onweder gewoed, zoo fel als men zich niet herinnerd in jaren gehoord en gezien te hebben; ontzettend waren de donderslagen, terwijl de lucht voortdurend als in vuur stond; op de torenlaan en op een ander punt is de bliksem in boomen geslagen, zonder dat men overigens ongelukken te betreuren heeft. Een hevige stortregen viel daarbij neder; eene vriendelijke hand deelt ons mede, dat de hoeveelheid regen gedurende den tijd, dat het onweder heeft geduurd, 5 Ned. duimen of $\frac{1}{2}$ Palm heeft bedragen; dat wil zeggen, dat wanneer hier of op de plaats van waarneming het water niet was weggeloopen, het over de geheele oppervlakte de belangrijke hoogte van ruim $\frac{1}{2}$ palm zoude bereikt hebben. Uit alle oorden der Provincie ontvangen wij berigten over dit onweder. Te Pesse is de bliksem in de school geslagen, en heeft de deur en het deurkozijn uit de muur gerukt en wel 20 schreden ver geslingerd; aldaar en te Beilen zijn eenige boomen ontworteld.

— Ten aanzien van de aardappelziekte maakt men ons van eene geachte zijde de opmerking, dat sedert 1845, toen de aardappelziekte is begonnen, deze niet voor den 20 of in het laatst van de maand Julij is begonnen, en dat, al wat men vroeger gezien heeft, vlekken waren, die steeds in de aardappelplant zijn voorgekomen. De vlekken van de aardappelziekte onderscheiden zich van andere daarin, dat het onderste gedeelte van het blad eerst wankleurig wordt, vervolgens eene bruinachtige en graauwe tint aanneemt, en dat, om die vlekken steeds eene witachtige kring aanwezig is, welke kring bestaat uit eene opeenhooping van schimmels die zich ten koste van het blad voeden, en het doen verdorren.

— Een oud Israeliet, te Meppel te huis behoorende, met name *Izaäk Meijer Kan*: in de wandeling *oud Izaäkje* genaamd, die bijna 100 jaren oud is, heeft in de vorige week een voetreis door het Oosten van Drenthe ondernomen. Den ouden man is reeds herhaaldelijk ondersteuning en een vast verbijf aangewezen, waarin hij zijne overige levensdagen zou kunnen eindigen, maar hij is te zeer aan het zwerven gewoon, dan dat hij zich lang op eene plaats zou kunnen ophouden. Hij is laatstelijk in de Ommerschans opgenomen geweest, maar is ook daaruit gedeserteerd. Vrijdag avond is hij tusschen Rolde en Gieten gezien, en Zondag namiddag is hij alhier aangekomen; hij is tot Dingsdag hier verbleven, als wanneer hij te voet naar Meppel wilde vertrekken, maar op sterk aanraden heeft hij van de trekschuit gebruik gemaakt, nadat zijne geloofsgenooten in de kosten van overtogt hadden voorzien.

* DIEVER, 9 *Julij*. Ook hier en in de gemeente Dwingelo heeft men zich dezer dagen met den zoogenaamden *Tafeldans* bezig gehouden. Men heeft de proef genomen met tafel- en schenkborden, die volkomen gelukten. Zoodra de keten gevormd was gevoelde men eene prikkeling in de schouders, vervolgens door den arm en eindelijk in de toppen der vingers, waarop het voorwerp begon te schokken, welke schokken langzaam minder hevig werden, waarna de draaijing begon. Zeide een van de werkende personen: „*andere kant om!*" dan kwam er een stilstand en oogenblikkelijk bewoog zich het voorwerp in eene tegengestelde rigting. Dit gebeurt ook (is althans hier gebeurd) als drie heeren den keten vormen en een derzelve door eene dame vervangen wordt. 't Is ook gebeurd, dat eene dame er bezwijmd bij neêrviel. Die zich er mede bezig hebben gehouden moedigen niet sterk tot navolging aan. Men ondervindt een onaangenaam gevoel, loomheid, hoofdpijn, soms twee dagen daarna, waaruit men besluit, dat het nadeelig voor de gezondheid is.

* SMILDE, 10 *Julij*. De Raad alhier heeft in deszelfs vergadering van eergisteren besloten, om aan den geprojecteerden kunstweg van de Lemmer door Opsterland, Oost- en West-stellingwerf tot den Rijksstraatweg bij de Wittewijksbrug alhier, voor zoo ver die weg in deze gemeente loopt, eene breedte van zeven ellen te geven, mits niet tegen de huizen, waar de bestaande breedte zal worden behouden. Men mag hopen, dat alsnu de zwarigheden tegen de daarstelling van dezen weg uit den weg geruimd zullen zijn en er weldra tot de uitvoering zal worden overgegaan.

* MUNTENDAM, 11 *Julij*. Te Vries is een krankzinnig meisje, de dochter van *B. Steringa*, in de put gesprongen, doch bijtijds gered.

* HOOGEVEEN, 12 *Julij*. Nadat door de heeren Predikanten van de Hervormde kerk alhier op Zondag den 3 dezer aan de gemeente was bekend gemaakt en dezelve tot milde bijdragen was opgewekt, heeft op gister in de voormiddags-godsdienstoefening eene buitengewone collecte ten behoeve van de zoogenaamde Hollandsche Boeren in Zuid-Africa, alhier plaats gehad, welke, naar men veneemt, heeft opgebragt eene som van *f* 19.01^{5}.

* Ofschoon er nog geene effectieve benoeming heeft plaats gehad, is gepasseerde Zaturdag in deze gemeente aangekomen een schipper uit Zwolle, met name *Lambert Weenink*, voorzien van eene aanbevelingslijst van onderscheidene notabele ingezetenen dier gemeente, met voornemen, om voorloopig in afwachting der vaste benoeming, als Beurtman eenmaal in de week van daar naar deze gemeente te varen, en wel van Zwolle des Vrijdags namiddags ten één uur na afloop der weekmarkt, en des Woensdags morgens te 6 uur weder terug.

* SCHOONEBEEK, 11 *Julij*. Mag men zich over het algemeen in het vooruitzigt op eene tamelijken oogst verblijden, zoo kan men echter van het naburig Weijerswold melden, dat de zoo zeer gevreesde aardappelziekte zich reeds daar openbaart, de geelwording van onderen, en de geschroeide plekken in de bladeren, zoomede het zwart worden der stengels is in een stuk goorngrond bij den landbouwer *G. Berends* duidelijk waar te nemen.

* HOOGERSMILDE, 10 *Julij*. Nadat het gisteren den geheelen dag in de verte had gedonderd, naderde de bui, uit het zuidwesten opkomende, omstreeks 7 uur de Smilde. Door den hevigen oostenwind tegengehouden, vorderde zij slechts langzaam. Een der eerste bliksemstralen naar de aarde, trof het boerhuis, toebehoorende aan de wed. *Otte Bruggink en cons.* en bewoond door den landbouwer *A. Blomsma*. In een oogenblik verspreidde zich de vlam door het geheele huis; aan blusschen was niet te denken, van daar dat men zocht te redden, wat oogenblikkelijk te grijpen was, hetgeen bestaat in een paar oorijzers en eenige kleedingstukken en wat geld. Gelukkig was het vee voor het grootste deel niet in huis: en zijn er dan ook maar een veulen, een vriesch en een drentsch schaap in omgekomen. Er was niets tegen brandschade verzekerd. Op de scheid is de bliksem in het achterhuis van *H. Mast* geslagen; gelukkig heeft men den brand spoedig gebluscht.

* TER APEL, 9 *Julij*. Te Ankom bij Furstenau, in het Osnabruksche, hebben twee landbouwers verschil gekregen over de scheiding van hun land. De twist is zoo hoog gestegen, dat de een den ander op het hoofd heeft geslagen; met dat ongelukkig gevolg, dat deze dadelijk daaraan is overleden.

* UFFELTE, 10 *Julij*. Waren wij l.l. Zaturdagmorgen getuigen van een vreesselijk onweder, gisteren avond brak er een boven onze hoofden los, dat, in hevigheid, het voorgaande nog verre overtrof. Onophoudelijk kliefden de bliksemstralen de lucht, zonder verpozing ratelden de vreesselijkste donderslagen. De regen, welke in stroomen neervloeide, vulde spoedig de slooten, ja zelfs moesten velen hun vee uit de lage stallen bergen, om dit voor het binnenstroomende water te beveiligen. Twee koeijen van den landbouwer *H. Gol*, zijn in 't land door den bliksem getroffen, en op meer dan eene plaats, sloeg de bliksem in den grond. Zelfs de oudste menschen verzekeren, nimmer zulk een vreesselijk en langdurig onweder te hebben beleefd.

* COEVORDEN, 10 *Julij*. Wederom heeft in het naburige Achterhoorn inbraak plaats gehad. In de woning van zekeren *P.* aldaar, braken in den nacht van laatstleden Woensdag op Donderdag twee dieven in. De oude landman sliep op de deel, ontwaakte en maakte gerucht; de dieven bedreigden hem toen met vermoording. Intusschen hadden de overige bewoners het gerucht vernomen; de dieven ontvlugtten, waarop de bewoners hen met twee honden vervolgden, doch zij waren verdwenen.

* HARDENBERG, 11 *Julij*. Ter aanvulling van de berigten van den 5 Julij, den kunstweg en de markte-zaak betreffende, dient, dat men thans officieel heeft vernomen, dat de verlangde zekerheid vooreerst nog *niet* zal worden gegeven, uithoofde, dat er zwarigheden zijn ontstaan bij het hof van Hannover; — en dat het regtskundig advies omtrent de markte-zaak is ingenomen, en zulks heden morgen met gesloten deuren door den gemeenteraad is behandeld,

* NORG, 11 *Julij*. Zaturdag avond heeft hier en in omliggende gehuchten een hevig onweder gewoed; doch zoover wij hier gehoord hebben, geene ongelukken veroorzaakt. Verder kunnen wij van hier melden, dat de tuin- en veldvruchten heerlijk staan, de aardappeleu inzonderheid zijn, tot dusverre, nog vrij van eenig bederf, en zijn hier in grootere kwantiteiten gepoot dan in vorige jaren, de boekweit bloeit heerlijk en staat over 't algemeen wel digt genoeg; de rogge, dun van stroo, belooft een ruim beschot.

* Er zal, ten gevolge van het bedanken van den heer *H. Pelinck* te Norg, als lid van den gemeenteraad, eerstdaags eene nieuwe keuze plaats hebben.

* WILDERVANK, 9 *Julij*. Als iets vreemds mag het volgende worden gemeld: bij den wagenmaker *Klaas Noorlag* alhier heeft eene kat voor 10 dagen 4 jongen geworpen, waarvan kort daarop 3 zijn afgenomen, zoodat er een is bijgehouden. Ruim een dag later ontdekte het zoontje van genoemden *K. Noorlag*, dat er eene nergens 't huis behoorende teef ook jongen had geworpen, loopt er na toe, neemt er een van de mooist geteekende af, legt hem bij de moeder kat in het nest; en welk eene verwondering! De moeder-kat neemt hem aan, likt hem en slikt hem en bewijst hem even zoo veel moederlijke zorg als haar eigen geworpen jonge kat; zij zoogt hem nu sedert 8 dagen, zoodat ze groeijen als biggen bij de mot.

* MEPPEL, 12 *Julij*. Een veel belovend jongeling uit onze stad de schippersknecht *D. K.* is den 8sten dezer te Wijhe van boord en in den IJssel gevallen en verdronken. Hij is 18 jaren oud. Zijn lijk is tot heden niet terug gevonden.

Provinciale Staten van Drenthe.
Zitting van 12 Julij.

Te elf uur wordt de vergadering geopend. Tegenwoordig zijn 26 leden; afwezig zijn de heeren *W. F. Kijmmell*, *W. L. Tonckens*, *Kok*, *Scheltens* en *Denning* terwijl later nog ter vergadering verschenen de heeren *Willinge*, *Slingenberg*, *v. d. Wijck* en *Caspers*.

De notulen van het verhandelde in de vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd.

Ingekomen een adres van den heer Dr. H. J. Nassau, schoolopziener in het 1e district. houdende verzoek, om *f* 1000 - „ uit de Prov. fondsen te bestemmen tot toelagen voor het houden van ondermeesters in die scholen, waar de gemeenten een alterum tantum geven, en voor het oprigten van bewaarscholen. — In handen der Commissie voor de begrooting.

Voor informatie wordt aangenomen een brief van den heer Commissaris des Konings in dit gewest, houdende aanbieding, namens den heer P. Opperdoes Alewijn, te Hoorn, van eene door dezen daargestelde verzameling van begrootingen van enkel Provinciale en huishoudelijke uitgaven en inkomsten voor 1853.

Conform het uitgebragt rapport wordt met algemeene stemmen op 1 stem na, die van den heer H. van Veen, besloten tot afwijzing van het verzoek der Israël, schoolverzorgers te Smilde om eene subsidie uit de kas ad pios usus voor het te kort komende op den bouw eener bijzondere school.

Aan de orde wordt gesteld het rapport op het voorstel van het lid Mr. J. Oosting, om eene som van *f* 100.00 ter begrooting uit te trekken voor reis- en verblijfkosten van bijzondere commissien uit de Prov. Staten. Na eene langdurige discussie, waaraan onderscheidene leden deelnamen. wordt het voorstel der Commissie verworpen met 22 tegen 8 stemmen; *voor* waren de heeren de Jonge, J. Tonckens, J. T. Homan, Witsenborg, Carsten, Prins, Meursing en Sluis. Daarna wordt het voorstel van den heer Oosting in omvraag gebragt en aangenomen met 20 tegen 10 stemmen, die van de heeren J. Tonckens, J. T. Homan, Witsenborg, A. W. van Holthe; Carsten, Alingh, Meursing, Sluis, Caspers en Slingenberg.

Met algemeene stemmen wordt, conform het rapport, hoewel eenigzints gewijzigd, besloten tot afwijzing van het verzoek van den heer J. S. Magnin, Provinciaal Archivarius en Commies ter Provinciale Griffie, om tegemoetkoming in door hem in zijne inkomsten geledene verliezen.

Aan de orde wordt gesteld het voorstel van Ged. Staten ten aanzien van het verzoek van den Raad der gemeente Smilde, ten einde aan denzelven om niet, in koop of in huur worde afgestaan de opslagsplaats bij den landschapsmolen aan de molenwijk te Smilde. Na eenige discussie, waaraan de heeren J. T. Homan, Alingh en Sluis deelnamen, wordt besloten: 1^{0}. met algemeene stemmen om aan den Gemeente-Raad te Smilde te kennen te geven, dat de Provincie als eigenaresse geene opslagplaats te Smilde bezit; 2^{0}. met 16 tegen 13 stemmen die van de heeren de Jonge, Hoenderken, J, T. Homan, Vos, Witsenborg, Carsten, Alingh, Prins, C. E. Kniphorst, G. L. Kniphorst, J. T. Nijsingh, v. d. Wijck en Slingenberg (hebbende zich de heer J. Tonckens buiten stemming gehouden), om aan het Domeinbestuur van de onderwerpelijke zaak kennis te geven, ten einde hetzelve voor deszelfs belangen kunne waken; 3^{0}. met algemeene stemmen om het doen dezer kennisgeving aan Ged. St. op te dragen (hebbende de heeren Tonckens en Sluis zich buiten stemming gehouden).

In behandeling komt het nader gewijzigd concept-Reglement op het verleenen van subsidiën uit de Prov. fondsen ter bevordering van den aanleg van straat- en kunstwegen in dit gewest.— Het eerst worden de discussien geopend over de algemeene strekking van het concept. — De heer R. A. van Echten van Holthe wil reeds dadelijk kenbaar maken, dat hij, hoewel lid der Commissie geweest zijnde, zich niet in allen deele met het uitgebragt rapport heeft kunnen vereenigen; voor zoo ver het kan gerekend worden tot de algemeene strekking te behooren, wil hij reeds dadelijk verklaren, dat hij bezwaren heeft tegen de artt. 3 en 4, invoegen ontworpen, waarop hij amendementen zal voorstellen.

De heer J. Tonckens ziet niet in, dat het noodig is, dat de Staten zich vooraf en in allen gevalle verbinden, om subsidien te geven, terwijl hij subsidien van 20 tot 40 pCt. te hoog acht. Het komt hem beter voor, dat in ieder geval de Staten in overweging nemen, of zij subsidien zullen geven, en, zoo ja, tot welk bedrag. — De heer R. A. van Echten v. H. zegt, dat dit nagenoeg dezelfde bezwaren zijn, die hij tegen de artt. 3 en 4 heeft. — De heer v. d. Vlies heeft zwarigheid hooren opperen daartegen, dat de Provincie eene verpligting tot eene vaste subsidie op zich zou nemen; hij gelooft, dat het Reglement juist daartoe strekt, dat ieder, die een plan van een kunstweg ontwerpt, op eene subsidie van wege de Provincie kan rekenen, anders is het iets avontuurlijks; hij gelooft, dat de strekking van het Reglement zeer goed is en hetzelve zeer doelmatig zal werken. — De heer J. Oosting: Het is eenigzints twijfelachtig, of nu wel de algemeene strekking in beraadslaging kan komen, daar reeds in Nov. j.l. de algemeene strekking door de Staten is goedgekeurd; aangezien echter het concept eenige wijziging heeft ondergaan, heeft hij voor zich er geene bedenking tegen, dat daarover op nieuw gestemd worde; hij wilde dan ook alleen de vergadering hierop attent maken. -- De *Voorzitter* stemt aan den heer Oosting toe, dat in de vorige vergadering de algemeene strekking is goedgekeurd, maar hij oordeelt tevens, dat, daar het concept eenige wijziging heeft ondergaan, ook de algemeene strekking aan eene nieuwe stemming moet onderworpen worden. Nadat nog de heeren J. Tonckens en de Jonge het woord gevoerd hebben wordt de algemeene strekking met 25 tegen 5 stemmen, die van de heeren J. Tonckens, Witsenborg, Prins, v. d. Wijck en Slingenberg aangenomen. — Alsnu komen de enkele artikelen in behandeling en worden successivelijk aangenomen, nadat sommige eenige wijziging hebben ondergaan. Na afhandeling der enkele artikelen wordt het geheel Reglement met algemeene stemmen aangenomen.

Bij monde van Jhr. R. A. van Echten van H. brengt de betrekkelijke Commissie rapport uit op het adres van Jhr. E. J. van Holthe te Dwingelo, om een grondpomp in de stouw der Hoofdvaart te mogen leggen. Conform het advies van den waarnem. Hoofd-Ingenieur, oordeelt zij, dat er geene vergunning tot het leggen van een pomp dan gelijk peil behoort verleend, en het adres, in voegen liggende, dient afgewezen te worden. — Ter visie en morgen aan de orde.

Bij monde van den heer Oosting geeft de Commissie voor het ontwerp-reglement op de Verveeningen te kennen, dat zij zich met de algemeene strekking zeer goed kan vereenigen, maar op sommige artt. aanmerkingen heeft, welke zij mededeelt. — Drukken en donderdag aan de orde.

Dezelfde commissie brengt bij monde van dezelfden rapport uit op het verzoek der binnenschippers, het Zwolsche diep bevarende, om een door hen aan den Koning ingediend adres, ten einde de diepgang en niet de tonnen-inhoud der schepen tot maatstaf voor den te heffen tol worde aangenomen, te ondersteunen. Zij adviseert, om aan den Minister van Binn. Zaken als het gevoelen der vergadering te doen kennen, dat het voorloopig toltarief voor 1853 niet minder bezwarend is dan dat voor 1851 en 1852, en dat, zoo er een nader tarief wordt vastgesteld, zij vertrouwt, dat dit zal geschieden naar den maatstaf van den diepgang, en geene schepen balast worden die een minderen diepgang hebben dan van 1, 65 el etc.. Ter visie en morgen aan de orde.

Door de Commissie voor het adres der Drentsche Kanaal-Maatschappij wordt, bij monde van den heer Sluis rapport uitgebragt; de conclusie van het rapport strekt daartoe, dat de vergadering niet trede in de voorstellen der Maatschappij, maar aandringe, dat de concessie in allen deele door de Maatschappij worde nageleefd, speciaal dat aan haar geene vermindering of verandering van werken toegestaan worde. — Drukken en vrijdag aan de orde.

Daar het concept-Reglement op het verleenen van subsidien uit de Prov. fondsen voor kunstwegen is afgehandeld, wordt als nu het tot daartoe aangehouden adres van den heer J. Meesters c. s. om een subsidie uit de Prov. fondsen voor een kunstweg van Steenwijk over Steenwijkerwold naar Vledder, gesteld in handen der heeren Meursing, Oosting, H. G. van Holthe van E., Blom en v. d. Vlies.

Daarna wordt deze vergadering gesloten en de volgende bepaald op morgen te elf uur.

De Commissie voor de verbetering van het Meppeler diep heeft rapport uitgebragt. Zij heeft zich in het algemeen zeer wel met het voorstel van Ged. St. kunnen vereenigen. Volgens dit voorstel zou de beöogde verbetering in hoofdzaak bestaan in verdie-

---

heeren, die hem zeker achter de deur stonden te begluren. Oogenschijnlijk waren zij nog onervaren in het vak. hij zou hun het geld wel afwinnen, meende hij; alleen speet het hem, dat de weddingschap niet wat zwaarder was.

Twintig minuten waren er reeds verloopen, toen Slicks jongste zoontje de kamer kwam binnen huppelen en zei, „Papa, daar is een mijnheer beneden in de zaal, die u spreken wil."

„Een nieuwe streek! — denkt de waard — zij zullen mij niet beet hebben — „Nu gaat hij zus." En toen de knaap hem naderde om zijn boodschap te herhalen, bromde Slick: „Pak je weg! — „Nu gaat hij zus, dan gaat hij zoo."

De jongen liep huilend weg en spoedig kwam Misstres Slick, die vertoornd hem toeriep: „Nu, word niet gek, de heer is beneden aan wien gij de hoeve verkocht hebt; hij komt u betalen."

„Zij zullen mij toch niet vangen, zei Slick bij zich zelven. En op al de beleedigingen en bedenkingen, die Misstres Slick maakte, antwoordde hij slechts. „Nu gaat hij zus, dan gaat hij zoo." Eindelijk wees de wijzer aan, dat er een half uur om was en de waard, die de weddingschap gewonnen had, draaide zich om:

„Waar zijn zij, zei hij tot zijne vrouw."

„Wie meent ge toch?" antwoordde zij.

„Wel, de beide gasten."

„Wel, die zijn al langer dan een kwartier weg."

Slick was als door den donder getroffen, „En mijn zakboekje?" riep hij ontsteld uit.

Zijne vrouw keek hem met een verachtenden blik aan. — „Wel dwaas, hebt ge hun uw geld gegeven?"

Slick zag spoedig in, dat zij hem 5000 dollars afgezet hadden, behalve de 2 diners. Na dien tijd wedde hij niet meer, dan tegen kontant geld en in tegenwoordigheid van getuigen.

Schijndooden.

In eene niet onaanzienlijke gemeente in de environs van eene der hoofdplaatsen in eene onzer Provincien, waren voor eenigen tijd de genoodigde familie-betrekkingen en vrienden, ter begrafenis van een heer van middelbaren leeftijd, bijeenverzameld en weinige oogenblikken daarna zou die laatste plegtigheid plaats hebben. Een der genoodigden, die een der welmeenendste vrienden van den overledene was, verzette zich tegen de ter aarde bestelling van zijnen vriend, dien hij bijna stellig verzekerde, dat niet overleden was, niettegenstaande de doctor, die over den patient gepractiseerd had en ook daarbij tegenwoordig was, de stellige verzekering daarvan gaf. Na daarover lang en breed te hebben geredeneerd; werd eindelijk het voorstel van den vriend des overledene aangenomen, om de begrafenis nog 24 uren uit te stellen, terwijl die heer zich onmiddelijk naar de naast gelegene hoofdplaats begaf en na eenigen tijd met twee voorname doctoren aan het sterfhuis retourneerde. Bij de eerste beschouwing werd de meening van den doctor te dier plaatse gedeeld, maar men zeide niettemin nadere proeven te willen nemen, met dit gunstig gevolg, dat de schijndoode wederom bijkwam; herstelde en thans nog in leven is. Men kan dus met het begraven van lijken niet te voorzigtig zijn en met welgevallen zag men onlangs de verordeningen, door den minister van Binn. Zaken ten dien aanzien voorgesteld.

ALLERLEI.

In de zitting van den gemeenteraad van Termonde, van 24 Mei, heeft, volgens het Vlaamsche dagblad *de Onpartijdige*, de volgende *belangrijke* discussie plaats gehad wegens de kosten, die op het budget der stad zouden worden uitgetrokken, tot onderhoud der *katten* in het entrepôt aldaar.

De heer Blomme: Gij weet, Mijne heeren, dat er in het entrepôt noodzakelijk katten moeten zijn, en dat die met eten en drinken onderhouden moeten worden.

(De secretaris leest eene vraag van den brigadier der douanen van der Poorten voor, strekkende, om het onderhond der twee katten op 48 francs 's jaars te brengen. — De commissie van het entrepôt concludeert in haar uitvoerig rapport, dat een franc per maand opslag voldoende is).

Een lid. Hoeveel geniet hij thans voor het onderhoud der katten ieder jaar?

De Secretaris. 24 franken.

De heer Schoppe. Ik heb geen katten, en weet dus niet wat zij 's jaars zouden kunnen kosten. Maar als die beestjes in het entrepôt toch van het budget der stad eten, kan men ze zoowel goed als slecht voeden.

Een lid. Ja, maar als ze te veel eten krijgen, dan vangen ze geen ratten.

De heer Schoppe: En als ze geen eten krijgen, dan loopen ze weg.

De heer Blomme: Laat ons de jaarwedde dan op 36 francs brengen.

De andere leden stemmen hierin lagchende toe, en de twee katten in het entrepôt verkrijgen elk een onderhoud van 18 francs 's jaars.

ping en verkorting door afsnijding van het vaarwater en het toevoegen daaraan van een jaagpad; de kosten daarvoor zijn op *f* 100.000 geraamd, doch voor mogelijke misrekeningen op *f* 120,000 gesteld; volgens het voorstel zou de verbetering geschieden voor rekening van de Provincie Drenthe, onder voorwaarde 1º dat het Meppeler diep in onderhoud en beheer aan de Provincie Drenthe worde overgedragen, 2º dat het Rijk eene subsidie van *f* 30,000 en de Provincie Overijssel eene dergelijke van *f* 10,000 geve, en de heffing van een scheepvaart- en lijnpadregt worde toegestaan, voldoende tot dekking der kosten van onderhoud, van rentebetaling en van aflossing der kapitalen, bepaaldelijk met vermindering der sluisgelden tot op de helft aan de Staphorster sluis te *Zwartsluis*, en 3o. dat de noodige politie-verordeningen worden daargesteld. De Commissie adviseert, om conform het gedaan voorstel te besluiten, en zelf het crediet van *f* 120,000, niet afhankelijk te stellen van de verwachte bijdrage van Overijssel.

Dezelfde Commissie heeft ten aanzien van het project-afwatering- en scheepvaarts-kanaal van Coevorden naar Ane geadviseerd om, conform het voorstel van Ged. St. van zijde der Provincie *f* 10,000 voor de daarstelling en *f* 500-„ voor het jaarlijksch onderhoud bij te dragen.

INGEZONDENE STUKKEN.

Drenthe's heden en toekomst.

(*Vervolg en slot.*)

Er was een tijd dat 's Lands regering Drenthe door Zwitsersche landverhuizers wilde doen ontginnen!

Koning Lodewijk wijdde zijne aandacht aan de Provincie, die hij voor zoo groote ontwikkeling vatbaar achtte. De bekwame staathuishoudkundige van Hogendorp gaf belangrijke wenken nopens de ontginning van Drenthe.

Het Provinciaal Utrechtsch genootschap van kunsten en wetenschappen bekroonde een antwoord op de vraag, waar in ons Rijk het best en voordeeligst kon worden gekanaliseerd — een antwoord, dat Drenthe aanwees, en beschreef, hoe die Provincie op de voordeeligste wijze in het bezit van een groot kanaal kon geraken,

Het Provinciaal bestuur van Drenthe stelde nu en dan pogingen in 't werk, om de kanalisatie voortebereiden.

De Ingenieur Kommers schreef een werkje over de kanalisatie van Drenthe. De militaire genie rapporteerde over die zaak ter wille van 's Lands verdediging, uit den treuren.

De Drentsche Couranten en ook enkele andere bladen gaven er hoogst belangrijke artikelen over te lezen. Gedurig *scheen* het als of de spade.... — wat zeggen wij — de spade *werd* reeds in den grond gestoken tot aanvang van het groote werk ..... en — waar zijn wij nu? Dat hebben wij boven reeds gemeld.

Drenthe is nog altijd de bruid op het tipje, maar — van wie?

Uit het bovenstaande ziet men, dat Drenthe niet vergeten was; wij beweren echter dat Drenthe, in weerwil van alle plannenmakerij en schrijverij — nog niet goed wordt gekend. Wist het verstandige en goed rekenende Nederland, wat Drenthe renteloos bezit, dan heeft het geld in overvloed en ondernemingsgeest genoeg, om dat productief te maken, maar: *heeft zich wel ooit eene bekwame pen opgedaan, om dit duidelijk en bondig te bewijzen en in den ruimsten zin des woords openbaar te maken? Is de Regering van ons Rijk uitvoerig en naar waarheid ingelicht, wat Drenthe is en worden kan? hoeveel duizende menschen daar eerlijk brood kunnen winnen en hoe groote rente de schatkist zou hebben van de geldelijke hulp, die zij aanbragt voor de kanalisatie van dat gewest?*

En gelooft alzoo de Natie en de Regering, dat die hulp geen waagstuk in zich sluit? Immers er wordt geen werk geeischt, dat de elementen bepaald tot vijanden heeft — waarvan de uitvoering ten aanzien van de kosten kwalijk te berekenen — welks loon onzeker is.

Wat de Drentsche bodem is en wat zij *bevat*, is met de grootste zekerheid te weten, en wij hebben practici genoeg, die de opofferingen weten te schatten, waardoor de bij uitstek goede heidevelden en rijke veenen tot ontginning en exploitatie zijn te brengen.

Wanneer in andere Rijken zulke feiten en zulke berekeningen onder de publieke aandacht worden gebragt, dan komen kapitalisten in persoon, om zich zoo veel mogelijk van een en ander te overtuigen en dragen aan bevoegde practische personen den last op, om te onderzoeken wat wordt beweerd en beloofd, en bevestigen deze dan, dat er iets goeds en winstgevends is te doen, dan openen zich de geldkisten en het goud stroomt derwaarts. Helaas! in Nederland is het niet geheel zoo. 't Is waar, de vorige misrekeningen hebben het vertrouwen in soortgelijke ondernemingen geschokt, maar die zijn te voorkomen. De oorzaak daarvan lag misschien ook wel gedeeltelijk aan de geldschieters, die te veel op goed geloof afgingen en die uitgaven voor een degelijk onderzoek te groot achtten. Maar over 't algemeen laat men hier liever groote zaken doen door vreemden, Later als deze de room van de melk hebben geschept, komt men soms met zijn geld aanslenteren, om er nog eenig deel in te verkrijgen. Men denke aan de gaz-verlichting te Amsterdam en aan de duin-waterleiding. Nopens de laatste begrepen de Engelschen, na plaatselijk onderzoek, dat die zaak mogelijk was en winstgevend zou worden, terwijl welligt geen half dozijn rijke Amsterdammers er eenig begrip van hadden, noch er iets voor over toonden te hebben, om te weten of die kostelijke zaak wezenlijk kon worden uitgevoerd. En dan klaagt men later over de vermaledijde Engelschen, die ons alles voor den neus weg kapen! En dan scheldt men soms op het vreemde goud, dat hier is uitgezet tegen hooge rente! En dan vindt men het zoo ellendig, dat die rente in den vreemde wordt verteerd!

Heeft men echter de zekerheid, dat onze kapitalisten en onze Regering ongenegen zijn, om het winstgevende en nuttige werk tot verwezenlijking te brengen, dan behoorde men Belgie en Frankrijk en vooral Engeland daarmede goed bekend te maken. Het kapitaal, tot de kanalisatie noodig, is een droppel in den emmer, die elders naar gelegenheid *zoekt*, om zich te ledigen.

Zoo een gedeelte van Europa bekend te maken met de kanalisatie van Drenthe — niets is gemakkelijker, en, met het oog op het mogelijk gelukkig gevolg, zou het eene kleine uitgave vereischen.

Eene advertentie, die de kosten der kanalisatie van Drenthe opgaf en de voordeelen daarvan aanwees, in onopgesmukte taal en naar waarheid gesteld en geplaatst in de *Times*, in het *Journal des Débats* en in de *Belgische Indépendance*, zou gewis aandacht trekken en onderzoek uitlokken, en dat onderzoek hoogstwaarschijnlijk bijdragen of leiden tot verwezenlijking van het groote werk.

Men denke hier aan de kolossale inpoldering en landaanwinning in Zeeland, hoofdzakelijk door Engelsch geld ondernomen en waarover destijds in vreemde bladen veel is geschreven. Thans zouden de aandeelen in die onderneming aan de Londensche beurs zeer gezocht zijn en gelooft men het groote kapitaal in weinige jaren geheel te kunnen aflossen. En waarlijk — dat werk wordt niet op bekrompene wijze ten uitvoer gebragt, trouwens de Engelschen zijn gewoon, 't geen zij met vertrouwen doen, ook onbekrompen tot verwezenlijking te brengen.

Maar — roept men — de *Drentsche Kanaal-Maatschappij* — de *Drentsche veen en Kanaal-Maatschappij* — de heer *Graswinkel* of de Engelsche associatie — ziedaar zoo vele concessiën! Deze allen staan gereed om langs verschillende lijnen naar Drenthe's California te graven! 't Is waar, zij staan gereed — maar wij gelooven dat hunne krachten elk op zichzelf te zwak zijn voor het werk, en wij vreezen althans, dat op de voltooijing hunner plannen slechts in een zeer, in een te ver verwijderd verschiet is te rekenen. En wie weet, of er niet eene Maatschappij werd geconstitueerd, die allen vereenigde of met wederzijdsch genoegen de verschillende plannen tot één vormde en uitvoerde!

Ziedaar Mijnheer de Redacteur! eenige gedachten over de kanalisatie, dat is over de *ontginning* en *exploitatie* van Drenthe. Ik geef die vlugtig en hoop, dat zij bedaard gelezen worden en tot degelijker beschouwingen van gelijk- of andersdenkenden aanleiding geven. Daartoe noodig ik hen dringend uit, die met mij gelooven, dat Drenthe eene groote herschepping te gemoet gaat, maar die ook met mij vreezen, dat de handen, die zich thans uitstrekken, te zwak zijn, om die herschepping in dezen tijd van kracht en spoed te verwezenlijken.

Ik heb plan, om u meer beschouwingen over Drentsche belangen te zenden, indien gij die wel eene plaats wilt gunnen, en hoezeer ik overtuigd ben, dat velen en ook gij zelf niet in alles met mij gelijk zult denken, kan de vrije uiting van gevoelen, in bescheiden toon geschiedende, toch haar nut hebben en bijdragen tot de welvaart van Drenthe.

Ik verzwijg mijn naam, wijl die tot de waarde der bovenstaande denkbeelden weinig zou af of toedoen, maar mogt iemand, uit wezenlijke belangstelling in deze gewigtige aangelegenheid, dien wenschen te kennen, dan geef ik u vrijheid aan het daartoe gedaan verzoek te voldoen.

Mijnheer de Redacteur!

In no. 52 van uw geacht blad staat een stukje; geteekend *V.* te *S.*, dat om de verwarring, die er in heerscht, tot verkeerde gevolgtrekking kon leiden. De schrijver toch schijnt te willen weerspreken, dat het plan tot oprigting eener bijzondere school der eerste klasse te Stads-Kanaal is in duigen gestort, en dit is toch het geval. De invloedrijkste medewerkers hebben zich onttrokken, toen ze ontwaarden, dat sommigen het doel hadden, om eene sectenschool op te rigten. Dat zich later weder eenigen tot vernieuwde aanvrage hebben vereenigd, is der vermelding niet waardig; ze zijn te weinig magtig. — *V.* wil zijn berigt geplaatst hebben, „*doordien onjuiste getuigen* (wat is dat toch voor volk?) *zich beter onderrigt zullen zien*, en *zij*, *die behoefte kennen aan echt christelijk onderwijs, zich voorloopig in hunne vreugde niet mogen teleur gesteld gevoelen. — Echt christelijk onderwijs?* — Dit wordt te Stads-Kanaal en aan de Monden gegeven, die dus aan zoodanig onderwijs behoefte kent, kan daar ter school gaan. Men ontwikkelt daar 't verstand en veredelt het hart, dit is christelijk; maar men leert er, zoo als V. misschien wenscht, geene leerstellingen van buiten. — Maar waartoe dat geschrijf van V? — Daarom, hij ziet met schrik, dat vele zijner vroegere vrienden meer zoeken dan vormen — zij zoeken leven.

Victor.

Erratum.

In het vorige nummer staat in het *Overzigt*: *Raadsvergadering*, moet zijn Bondsvergadering.

ADVERTENTIEN.

Heden bevallen van eene Dochter E. C. EEKHOUT— EEKHOUT.

Smilde, 8 Julij 1853.

Heden avond overleed, na een langdurig lijden, mijn geliefde Echtgenoot RENSKE MANTING, in den ouderdom van ruim 58 jaar en zes maanden.

Borger den 7 Julij 1853.

H. WIGCHERING.

Eenige kennisgeving.

HET EXAMEN EN DE PROMOTIE

aan 't GIJMNASIUM te Assen, zullen plaats hebben den 14 en 15 dezer.

Ieder belangstellende wordt beleefdelijk uitgenoodigd, om dit een en ander bij te wonen.

De **nieuwe CURSUS** begint den 1 September e. k.

UIT DE HAND TE KOOP:

Het van ouds bekende **LOGEMENT het wapen van Drenthe**, staande te Assen aan de Vaart, wordende bewoond door de Wed. JACOB DONKER en ZOON, bij wien informatiën wegens den koop zijn te bekomen.

De ondergeteekenden berigten, dat door de **BINNENSCHIPPERS**, het ZWOLSCHE DIEP bevarende, naar aanleiding van het Koninklijk Besluit van 30 December 1852, aan ZIJNE MAJESTEIT een

ADRES

is ingediend, geteekend door **212** SCHIPPERS, waarin eerbiedigliglijk aan Z. M. wordt verzocht:

1º. om, indien er termen mogten bestaan, om nog weder een toltarief vast te stellen, zulks te willen doen bij den maatstaf van den diepgang;

2º. om geene vaartuigen met tol te belasten, die een minderen diepgang hebben, dan de vroeger bestaande dagelijksche waterstand, die was, volgens het register van peilingen door den Heer van Diggelen opgemaakt 1.65 El;

3º. om, indien voor meer diepgaande schepen eenige tol mogt worden geheven, de betaling hiervan te doen plaats hebben aan den vasten wal, vóór het vertrek en bij de aankomst;

4º. om het dusgenoemde jaagpad in bruikbaren toestand te doen brengen;

5º. om de geheele afsluiting van het vaarwater beneden Genemuiden te doen opruimen;

6º. om voor te schrijven, dat op beide leidammen behoorlijke bakens worden geplaatst, ten einde te voorkomen, dat, bij iets hooger dan dagelijksch water, ongelukken plaats hebben;

7º. om te bepalen, dat het te betalene voor lichtgeld, niet hooger worde gesteld, dan voor andere lichten langs de Zuiderzee is bepaald.

Voorts, dat, tot ondersteuning daarvan, aan den Minister van Binnenlandsche Zaken en aan de Provinciale Staten van Overijssel en Drenthe REQUESTEN zijn ingediend.

CORNs. HOLLANDER, JAN TOMAS, B. BOERENDANS, K. KROON, J. D. BROUWER, H. VISSCHER, T. JONKMAN, G. VAN EIJKEN, R. TEN HAVE, A. HARTMAN Jz., A. HARTSUIKER, R. MEIJNEN, A. IJMKER, K. TROOST, K. POT, P. WESSEMIUS.

AANBESTEDING.

OP DONDERDAG DEN 21 JULIJ 1853,

zal aan het PROVINCIEHUIS te *Assen*, bij enkele inschrijving worden **AANBESTEED**:

Het BOUWEN eener nieuwe **KERK** en **PASTORIJ** voor de Hervormde Gemeente *GROLLOO* en *SCHOONLOO*, (Gemeente *Rolde*), met BIJLEVERING van **MATERIALEN.**

Het BESTEK en de VOORWAARDEN van AANBESTEDING liggen ter lezing te *Assen* bij W. SOMER, A. HOFSTE en J. OOSTERGETEL, te *Zuidlaren* bij ZONDAG, te *Coevorden* bij VAN TAREL, te *Gieten* bij de Wed. BRAAMS, te *Gasselternijeveen* bij de Wed. BAKKER, te *Meppel* bij TEN WOLDE, te *Smilde* bij JOH. WIND, te *Rolde* bij A. TEN OEVER en J. REBBERS, te *Grolloo* bij de Wed. ENTING, te *Groningen* bij VAN DER LAAN, te *Winschoten* bij E. VAN DIJK, te *Wildervank* bij RIJKENS, te *Leeuwarden* bij de Wed. VAN DER WAL en te *Zwolle* bij SCHEUER.

De aanwijzing der standplaatsen en het geven van inlichtingen zal plaats hebben te *Grolloo*, op WOENSDAG den 20 Julij 1853, des middags van 12 tot 3 uur.

BURGERLIJKE STAND.

Hoogeveen, 3—10 Julij. Ondertr. R. Bolk met J. Klaas. — Bev. M. H. Koopmans, geb. Brinks Paalman, van z; F. R. de Groot, geb. Meijer, van d; M. Salomons, geb. Koster, van z; K. Westerveen, geb. Wetselaar, van z; J. Robaard, geb. Roelink, van z. — Overl. Margje Pleizier, 1 m; Hendrikjen Eshuis, echtgenoot van Theödoor Groeneweg, 34 j; Roelofje Stoter, 14 d.

Smilde, 3—10 Julij. Bev. J. Dijkstra, geb. Joustra, van z; G. Kooistra, geb. van der Velde, van d; J. Stoker, geb. Muskee, van z. — Overl. Hilligje Tijmens Bloemberg, 3 j,

Coevorden, 3—10 Julij. Ondertr. J. Switser en B. Woelders, Ingeschreven te Hardenbergh. — Bev. J. Put, geb. Holties, van z.

Meppel, 1—8 Julij. Bev. J, Logchies, geb. Middelveen, van d. — Overl. J. Akkerman, 1 j. 2 m. vr.; A. J. Luten, wed. van H. Remmels, 78 j. 10 m.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 12 Julij.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	*f* 8.50
„ N. Oml.	68	„	„ 7.90
dito.	70	„	„ 8.40
„ „ Old.	68	„	„ 7.75
„ „ „	70	„	„ 8.25
Rogge, N. Inl.	66	„	„ 6.55
„ O. „	68	„	„ 6.95
„ „ „	70	„	„ 7.35
Haver, N. dikke	40	„	„ 3.20
„ „	50	„	„ 3.90
„ Voer	35	„	„ 2.85
„ „	40	„	„ 3.25
„ Zwarte	35	„	„ 2.85
„ „	40	„	„ 3.10
Garst, N. wint.	54	„	„ 5.00
„ „ „	56	„	„ 5.25
„ „ zomer	57	„	„ 5.20
„ „ knob.	60	„	„ 5.30

Boekweit, zand	62	N.pd.	*f* 0.00
„ „	67	„ „	6.80
„ veen	64	„ „	5.95
„ „	66	„ „	6.35
Paardeboonen..	*f* 6.90	à	7.00
Groene Erwten.	„ 9.00	à	0.00
Graauwe „	„ 10.00	à	0[illegible]
Koolzaad ...	*f* 0.00	à	00.00
Gort, grove .	„ 8.25	à	9.75
Gort, parel .	„ 12.00	à	13.50
Olie, raap per vat	36.50	à	37.00
Raapkoeken....		à	00.00
Lijnkoeken	00.00	à	00.00
Boter 1/4 ton....	00.00	à	00.00
Boter 1/8 „......		à	00.00

Tarwe tot vorige prijzen met trage koopers. Rogge goed prijshoudend. Boekweit en Garst iets lager gedaan. Haver weinig aan en goed vorige prijzen besteed. Boonen weinig aan en als genoteerd goed te plaatsen. Gort stil. Koolzaad zonder omgang.

ZWOLLE, 8 Julij. Tarwe f 8,00 a f 9.50. — Rogge f 7,00 à 7.60. — Garst f 0,00 a f 0,00. — Boekweit f 5.60 à f 6.60. — Boonen f 0,00 a 0,00. — Aardappelen f 1,80 à 2.70. — Boter per 1/8 ton f 16.25 à 16,75; per ℔ f 70 a 90 cents.

STEENWIJK, 11 Julij. Rogge *f* 7.35 à 7.60. Boekweit *f* 0.00 a *f* 0.00 — Boter per 1/8 ton 19,50.

OLDEMARKT, 9 Julij. Boter 1/8 vat *f* 19,25 *f* à 19,50.

AMSTERDAM, 11 Julij. TARWE stil met weinig handel; 130 ℔ bonte Poolsche *f* 340, 345; 122 ℔ Vriesche *f* 265. — ROGGE nieuwe gedroogde bij partij iets lager; ongedroogde tot vorige prijzen; in Entr.: 117, 118 ℔ Archangel *f* 187, 189; 118 ℔ dito *f* 190; in Cons.: 123 ℔ nieuwe Donau *f* 215: 115, 116, 117 ℔ ongedroogde *f* 184, 186, 188; in veiling verkocht: 116 ℔ Donau *f* 191 a 197; 116/17 ℔ dito *f* 197; 115/16 ℔ dito *f* 195, 196. — GARST in een doen; 103 ℔ Vriesche Winter *f* 166. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT *f* 3 lager afgegeven; 118 ℔ nieuwe Holsteinsche *f* 213; 114, 115 ℔ grove Fransche *f* 164, 166. — KOOLZAAD verkocht: Holsteinsch en Elve £ 62; Elbinger Robs £ 60,50; op 9 v. Olie in Sept. £ 66; Oct. £ 66,50; Nov. Dec. en April £ 67. — LIJNZAAD *f* 5 hooger; 107/8 ℔ Egyptisch *f* 292,50, 300; 112/13 ℔ Odessa *f* 325; 108/9 ℔ Calcutta *f* 330. — RAAPOLIE hooger betaald; blijft op de verhoogde prijzen met meer verkooplust; op 6w *f* 37; Vlieg *f* 36, 35,75; 1º Sept. *f* 36,50, 3/8; Oct. *f* 37, 36 7/8; Nov. *f* 37,25; Dec. *f* 37,50; Mei *f* 38. — LIJNOLIE op 6w *f* 32; Vlieg. *f* 31; 1º Oct. *f* 31.50. — HENNEPOLIE op 6w *f* 37,75; Vlieg. *f* 36,75. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks *f* 70 a 75. — LIJNKOEKEN per 104 stuks *f* 10,50 a 12,50.

220ste **STAATS-LOTERIJ.** 5de klasse.

13de Lijst. Nos. 25, 18919, 10231 ieder *f* 400. No. 146[illegible] *f* 200.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 11 Julij 1853.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2 1/2	pct.	63 1/2
„ „	3	„	76 3/8
„ „	4	„	94 1/2
Amort. Synd.	3 1/2	„	93 3/4
Handelm.	4 1/2	„	
O.I. Leening	4	„	94 1/2
Aand. Holl. Spoorw.			
Aand. Rijn Sp.	4 1/2	„	
Haarl. Meer	5	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	108 7/8
Dito 1828/29	5	„	108
Cert. 1831/33	5	„	98 1/8
Dito 1840	4	„	
Dito Stieglitz	4	„	92 1/8
Ins. in Assign.	6	„	
Cert. van dito	6	„	75

			GEBLEVEN.
Polen, Oblig.	4	pct.	85 3/8
Spanje. Oblig.	1	„	22 15/16
Obligatiën	3	„	47 15/16
Binnenl.	3	„	42 3/4
Amortisable			
Bewijz. Coup.			6
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	„	71 1/8
„ „	4	„	81 13/16
„ Metal.	5	„	94 1/2
„ „ N.	5	„	42 1/16
„ „	2 1/2	„	
Belgie, Cert.	2 1/2	„	52 9/16
Rothschild	2 1/2	„	39 1/4
Portug., Lond.	5	„	37
„	4		4 3/4
Amerika Bank-Act.			

Ter BOEK- en COURANTDRUKKERIJ van M. T. Sz. GRATAMA, te Assen.

Uittreksel uit het Verslag van Gedep. Staten aan de Staten van Drenthe, over 1852.

(*Vervolg en slot van no.* 54.)

b. *Scholen van bijzonderen aard en strekking.* In deze Provincie zijn aanwezig: 4 bewaarscholen, waarin 126 jongens en 133 meisjes zijn onderwezen; 3 dag- en kostscholen voor jongens, met 47 leerlingen, en 2 voor meisjes met 52 leerlingen; 2 herhalingscholen, met 48 mannelijke en 35 vrouwelijke leerlingen; 2 zondagscholen, met 78 mannelijke en 85 vrouwelijke leerlingen; 2 werkscholen, eene te *Assen*, zijnde een naai- en breischool voor onvermogenden, waarin meisjes onderwijs ontvingen, en eene gelijke inrigting te *Meppel*, waarin 44 meisjes zijn onderwezen; 29 zangscholen, met 456 mannelijke en 124 vrouwelijke leerlingen.

c. *Provinciale Commissie van Onderwijs.*

Verleende acten van toelating. Door de Commissie zijn in 1852 33 acten van algemeene toelating afgegeven, te weten: 6 voor schoolonderwijzers voor den 2den rang, 11 voor den 3den rang, 13 voor den 4den rang, 2 voor vreemde talen, 1 als schoolhouderesse.

Uitgaven, voor het onderwijs besteed. Blijkens een daarvan opgemaakten staat, hebben de uitgaven, door de onderscheidene Gemeenten in deze Provincie in de laatste 5 jaren aan het lager en middelbaar onderwijs te koste gelegd, voor ieder derzelve gemiddeld in elk jaar bedragen, als volgt:

1° *Lager Onderwijs.*

Bezoldiging der Onderwijzers, kosten van onderhoud van gebouwen, meubilair en schoolbehoeften, schoolprijzen, brandstoffen en licht:

Anlo *f* 966.40, Assen *f* 2518.78, Beilen *f* 996.86, Borger *f* 1262.63, Coevorden *f* 1238.45, Dalen *f* 1177.63, Diever *f* 588.76, Dwingelo *f* 600.15, Eelde *f* 657.90, Emmen *f* 1013.62, Gasselte *f* 768.21, Gieten *f* 833.11, Havelthe *f* 1000.14, Hoogeveen *f* 1861.50, Meppel *f* 2649.35, Norg *f* 589.30, Nijeveen *f* 637.05, Odoorn *f* 742.33, Oosterhesselen *f* 214.91, Peize *f* 434.56, Roden *f* 618.91, Rolde *f* 665.85, Ruinen *f* 917.50, Ruinerwold *f* 753.50, Sleen *f* 501.04, Smilde *f* 1402.11, Vledder *f* 446.65, Vries *f* 847.51, Westerbork *f* 568.00, de Wijk *f* 901.84, Zuidlaren *f* 522.94, Zuidwolde *f* 828.75, Zweelo *f* 318.14.

2°. *Middelbaar Onderwijs.*

Jaarwedden der Onderwijzers en Onderwijzeressen, uitdeeling van prijzen en andere benoodigdheden:

Assen *f* 375,16, Coevorden *f* 165,00, Meppel *f* 1069,60.

d. *Onderwijzersgezelschappen.*

In de Provincie bestaan 8 Onderwijzersgezelschappen, aan welke in 1852 eene Rijkstoelage van *f* 170 is toegekend. De Provinciale Commissie heeft in haar verslag omtrent die gezelschappen medegedeeld, dat het bezoeken door de Leden van elkanders scholen weder meer heeft plaats gehad, dan in de laatste jaren, 't geen weldadig op de vorming van jeugdige Onderwijzers werkt.

ARMWEZEN.

Toestand van het Armwezen. Ook over 1852 kan de toestand van het Armwezen in dit gewest, vergeleken met vroegere jaren, gezegd worden, niet ongunstig te zijn geweest. Dezelve kwam nagenoeg overeen met dien van het onmiddelijk voorafgaande jaar.

Hoofdoorzaken van voor- of achteruitgang. De winter was ook nu, even als toen, buitengewoon zacht, en de veldarbeid kon, gelijk destijds, onafgebroken worden voortgezet, zoodat dezelfde oorzaken ook dezelfde gunstige gevolgen hebben te weeg gebragt.

De prijzen echter der levensmiddelen, en vooral van die, welke het dagelijksche voedsel van de behoeftige klasse uitmaken, waren over het algemeen hooger, dan in 1851. Deze omstandigheid heeft evenwel het aantal bedeelden niet vermeerderd, immers, blijkens de gemeentelijke tabellen van het armwezen, werden in 1852 bedeeld 4427, terwijl het getal der bedeelden in 1851 beliep 4641.

In 1852 zijn 65 personen uit deze Provincie in de bedelaars-gestichten verpleegd geworden, en zulks ten laste van de nagenoemde Gemeenten, terwijl de kosten daarvan hebben bedragen, als nevens elke gemeente is uitgetrokken:

Coevorden 2 *f* 60.96, Dwingelo 1 *f* 35.00, Havelte 4 *f* 120.77, Hoogeveen 6 *f* 285.00, Meppel 24 *f* 1203.19½, Norg 11 *f* 530.64, Roden 1 *f* 72.50, Rolde 1 *f* 43.52, Ruinerwold 1 *f* 72,50, Smilde 5 *f* 129.89, Vledder 5 *f* 186.58, Vries 1 *f* 35.00, Beilen 1 *f* 28.65, Assen 1 *f* 20.24, Gieten 1 *f* 24.34, Totaal *f* 2848.78.

Instellingen van Weldadigheid. De ontvangsten der instellingen van Weldadigheid, tot het verleenen van onderstand, zich in dit gewest bepalende tot de besturen voor huiszittende armen en die van godshuizen, hebben in 1852 bedragen voor de eerste *f* 76.101.28½ en voor de laatste *f* 10.026.23 in totaal *f* 86.127.51½, en zijn voortgevloeid uit:

a. *Eigen middelen of regten*, als:

1°. Inkomsten van bezittingen van allerlei aard, en toegekende regten, *f* 12.751.31.

2°. Erlangde aflossingen van hypotheken en te gelde gemaakte inschulden, effecten of andere bezittingen, en ontvangene renten, die daarop waren verschenen, *f* 6.239.79½.

b. *Bijdragen en giften van de openbare en bijzondere liefdadigheid.*

1°. Subsidiën van de Gemeenten	*f* 13.620.00
2°. Collecten en giften	- 45.720.30
c. Opgenomene gelden	- 1,920.00
d. Verschillende ontvangsten, niet bepaald omschreven; voordeelige sloten van vorige rekeningen, enz.	- 5.876.11
Totaal	*f* 86.127.51^5

Het bedrag van hetgeen kan worden geacht onmiddelijk of meer regtstreeks tot ondersteuning van armen te zijn uitgegeven, ad *f* 78,608.10^5, kan in dezer voege worden gesplitst:

1°. Onderstanden van allerlei aard, zoo in geld als in natura	*f* 58,169.79
2°. Onderhoud van gebouwen	- 5,055.76
3°. Aflossing van kapitalen, betaling van rente en verdere verschillende uitgaven	- 15,382.55^5
Totaal	*f* 78,608.10^5

In de te *Assen*, *Coevorden*, *Hoogeveen* en *Meppel* bestaande banken van leening zijn in 1852 beleend geweest 12,385 panden, voor een bedrag van *f* 27,533.72^5. Van deze panden zijn 566 verkocht en 9031 ingelost, terwijl de overige op 31 December 1852 nog in beleening waren.

Te *Meppel* bestaan twee zieken- en begrafenisbussen. De eene onder de benaming van: *Hulp in Lijden* en de andere onder de benaming van: *Algemeen Zieken- en Begrafenisfonds.* De eerste telde 51 deelnemers; de ontvangst was *f* 1998.85^5 en de uitgave *f* 1623.37^5. De andere telde 123 deelnemers; de ontvangst was *f* 645.79 en de uitgave *f* 526.49.

Van de twee spaarbanken, in de Provincie aanwezig, zijn de uitkomsten in 1852 geweest: van die te *Assen*, tellende 59 deelnemers, waren de ontvangsten *f* 1409.08, en de uitgaven *f* 1419.08; van die te *Meppel*, tellende 43 deelnemers, waren de ontvangsten *f* 1739.40 en de uitgaven *f* 985.12. Bij de eerstgemelde bank wordt 3½ en bij de andere 3 pCt. betaald.

Op 1o. Januarij 1852 waren in de Provincie aanwezig 68 besturen voor huiszittende armen. Hiervan behooren 7 tot gemeenten boven- en de overige tot gemeenten beneden de 5000 zielen, terwijl 13 gesubsidiëerd en 55 ongesubsidiëerd waren.

Door de besturen van huiszittende armen zijn, in 1852, gedurende het geheele jaar 2068 en in den loop des jaars slechts tijdelijk bedeeld 2359, in totaal 4427.

De afdeeling *Assen* van het Nederlandsche Genootschap tot *Zedelijke verbetering van gevangenen* telde, op ultimo December 1852, 23 leden.

De weduwenfondsen, in deze Provincie bestaande, zijn *twee*: het eene voor weduwen van Predikanten; het andere voor weduwen en weezen van Schoolonderwijzers.

In 1852 bedroeg het aantal weduwen van predikanten 14, aan ieder van welke is uitbetaald *f* 47.

Het getal weduwen van onderwijzers bedroeg 11, benevens nageblevene kinderen, die voor hunne overledene moeder hebben getrokken; aan de eersten is betaald ieder *f* 50, en aan de kinderen te zamen voor een vierde jaars *f* 12.50.

OPENBARE VEILIGHEID EN GEVANGENISWEZEN.

In 1852 zijn in de verschillende Gemeenten van deze Provincie 325 processen-verbaal wegens politie-overtredingen opgemaakt, waarvan 89 ter zake van het laten losloopen van honden, in den tijd dat dezelve moesten vastliggen. De meeste policieovertredingen zijn geconstateerd te *Assen*, *Emmen* en *Ruinerwold.* Geheel geene bekeuringen zijn gedaan te *Anlo*, *Diever*, *Dwingelo*, *Oosterhesselen*, *Peize*, *Vries* en *Zuidlaren.*

RIJKSMIDDELEN.

a. *Directe Belastingen.*

De invorderbaar verklaarde kohieren der Directe Belastingen, over 1852, hebben beloopen, in hoofdsom en opcenten, waarbij tevens het verschil met het bedrag der kohieren over 1851 is aangewezen, als volgt:

In 1852: Grondbelasting *f* 156,409,73, Personeel *f* 92,366,19^5, Patentregt *f* 36,865,45^5; in 1851 Grondbelasting *f* 156,260,05, Personeel *f* 86,118,25^5, Patentregt *f* 50,910.98^5.

De *mindere* opbrengst van het *patentregt*, over het dienstjaar 1852, is voornamelijk veroorzaakt door de *vermindering* van die belasting voor de *eigenaars*, *vaste gebruikers van binnenvaartuigen*, bij de wet van 22 April 1852 (Staatsblad no. 61), bedragende voor de dienst 1852, in verhouding tot die van 1851, aan Hoofdsom *f* 10,784.08, Opcenten *f* 3,019.54, te zamen *f* 13,803.62.

Het belastbare inkomen van de eigendommen, hetwelk tot grondslag van de heffing der grondbelasting heeft gestrekt, beliep voor de dienst van 1852 *f* 1,058,628.34^5, 1851 *f* 1,051,428.38 en is dus vermeerderd met *f* 7,199.96½.

Het getal kadastrale perceelen, bij de afsluiting der Leggers over 1852, bedroeg 190.822.

Op de kohieren der grondlasten voor dien dienst zijn 21084 artikelen uitgetrokken, uitmakende het getal bekende grondeigenaren, behalve dat dezelfde personen op verschillende kohieren voorkomen.

Wat de personele belasting betreft, voor de dienst van 1852 bedroeg:

1o. de huurwaarde van woonhuizen *f* 274,188.00, pakhuizen, pakzolders en kelders *f* 3,204.00, totaal *f* 277,392.00.

2o. het getal deuren en vensters *f* 43064.

3o. het getal haardsteden van gebouwen met éene haardstede 5046, twee haardsteden 3866, drie dito 1443, vier dito 672, vijf dito 270, zes of zeven dito *f* 259, acht of negen dito 41, tien en meer 38, totaal 11635.

4o. De waarde van het mobilair: bij vermenigvuldiging der huurwaarde *f* 600,827.00, volgens gedane schatting *f* 148,840.00, totaal *f* 749,667.00.

5o. Het getal dienst- en werkboden van de 1e klasse 704, van de 2e kl. 10, van de 3e kl. 4453, van de 4e kl. 210, te zamen 5377.

6o. Het getal paarden van de 1e kl. 40, van de 2e kl. 22, van de 3e kl. 352, van de 4e kl. 203, van de 5e kl. 820, van de 6e kl. 30, totaal 1467.

Getal reclames. Het getal besliste reclames tegen aanslagen in de directe belastingen beliep in 1852, wegens

	de Grondl.	het Person.	het Patentr.
	37	190	43
waarvan als ongegrond zijn afgewezen	23	14	14
terwijl op	14	176	29

ontheffing of vermindering van belasting is verleend. Onder de reclames betrekkelijk de personele belasting telde men 152 wegens afschaffing van het belastbaar gebruik van paarden, met 1 November van het dienstjaar.

b. aan *In- en Uitgaande Regten* is ontvangen:

Dienstjaar.	Hoofdsom.	Opcenten.	Totaal.
1852	*f* 1894.61^5	*f* 246.56^5	*f* 2141.18
1851	- 1992.57	- 259.03^5	- 2251.60^5

c. De *Accijnsen* hebben opgebragt, in:

Zout *f* 16,340.27, Geslagt *f* 34,712.81½, Gemaal *f* 74,052.72½, Wijn 10,326.86, Binnenl. Gedisteleerd *f* 69,175.34½ Buitel- Gedisteleerd *f* 1.855.75½, Bieren en Azijnen *f* 2,033.19½, Zeep *f* 9,369.42, Turf *f* 166,586.38, Steenkolen *f* 20,83, Collectief Zegel *f* 38,405.16, Consentzegel van vervoer- en geleibiljetten *f* 816,37½. Totaal 1852 *f* 423,695.18. Totaal 1851 *f* 438,554.15½. Dus minder in 1852 *f* 14,859.02½.

d. De opbrengst der *Indirecte-Belastingen* is geweest: In 1852 Zegelregten *f* 16,898.19½, Registratieregten *f* 42,256.45, Griffieregten *f* 692.37½, Hypotheekregten *f* 4,681.27½, Successieregten *f* 12,055.29½, Rijks verhoogingen *f* 29,102.07½. Totaal *f* 105,686.66½. In 1851 Zegelregten *f* 16,243.67½, Registratieregten *f* 63,490.60½, Griffieregten *f* 634,67, Hypotheekregten *f* 5,857.80, Successieregten *f* 19,636.14, Rijks verhoogingen *f* 40,227.89½. Totaal *f* 146,090.78½.

e. aan *Regten van waarborg op de gouden en zilveren werken* is in 1852, door schatpligtigen in deze Provincie gevestigd, voor *inlandsche* werken eene som van *f* 1124,31 betaald, doch zijn uit dit Gewest geene waarborgregten gestort voor *buitenlandsche* werken;

f. aan *Domein-inkomsten* is ontvangen

in 1852	*f* 24886.02^5
in 1851	- 21262.08^5
dus meer in 1852	- 3623.94

WATERSTAAT.

Getal schepen. In 1852 zijn 6367 schepen de hoofdvaart afgekomen, 6004 van het bovenpand en 363 van de benedenpanden. Van die van het bovenpand zijn 5158 beladen geweest met turf, 246 met andere voorwerpen, 35 ongeladen; terwijl de bestaande trek- en veerschepen 565 maal gemeld pand zijn afgevaren.

Aan sluis- en afvaartsgeld is ontvangen *f* 19879.84 aan regt van vóórschutting, betaald voor de veeren trekschepen *f* 1091.50.

LANDBOUW.

Toestand van den Landbouw. De gesteldheid van den landbouw en der veeteelt in dit gewest kan gezegd worden, gelijk in het vorige jaar, zoo ook in 1852 weder gunstig te zijn geweest, meer echter wat de veeteelt dan wel de opbrengst der veldgewassen betreft, welke veelal niet dan middelmatig was.

Bij voortduring zijn de koopprijzen der landerijen zeer hoog, of zelfs nog stijgende. Naar gelang echter van hunne ligging en van andere plaatselijke omstandigheden, zijn deze prijzen zeer verschillend, zoodat bezwaarlijk het bedrag daarvan door cijfers kan worden aangegeven. De huurwaarde is, in betrekking tot de koopwaarde, doorgaans laag.

Het Genootschap tot bevordering van den Landbouw in deze Provincie, hetwelk, onder genot van eene toelage van *f* 400 uit de provinciale kas, zich belast met de zorg voor de verbetering van het paardenras in *Drenthe*, heeft zijnen werkkring uitgebreid en is in aantal van leden toegenomen, zoodat het op den laatsten December 1852 reeds 173 leden telde.

Hetzelve heeft zich, onder één Hoofdbestuur, in

vier Afdeelingen gesplitst, welke afdeelingen afzonderlijke vergaderingen en tevens tentoonstellingen van vee houden.

Deze instelling, waarover het Zijne Majesteit welwillend behaagd heeft, het beschermheerschap aan te nemen, is ongetwijfeld van gunstigen invloed op de ontwikkeling en den vooruitgang van den landbouw in *Drenthe*.

Verdeeling der marken. Op 1o. Januarij 1852 waren van de 128 in de Provincie bestaan hebbende onverdeelde marken de verdeelingen van 45 goedgekeurd. In dat jaar is voorts nog goedgekeurd de scheiding van de Mepperweide, uitmakende een gedeelte van de algemeene marke van *Meppen*, gemeente *Zweelo*.

Middenprijzen der Veldvruchten enz. De middenprijzen der veldvruchten en boter en de hoeveelheden daarvan ter markt aangebragt, hebben, zoo ver die door de Gemeentebesturen zijn opgegeven, op de weekmarkten in de navolgende Gemeenten bedragen, als volgt:

	Rogge.	Boekw.	Haver.	Aardap.	Boter.
Assen,	f 6.00	f 5.50	f „.„	f 1.50	f 0.60
Meppel,	- 6.01 $\frac{1}{5}$	- 5.03 $\frac{1}{4}$	- „.„	- „.„	- 0.63 $\frac{1}{4}$
Coevorden,	- 6.16	- 5.45 $\frac{1}{2}$	- „.„	- „.„	- „.„
Hoogeveen,	- 6.50	- 6.45	- 2.97 $\frac{1}{2}$	- „.„	- 0.55 $\frac{1}{2}$

Ter markt gebragte hoeveelheden.

	Rogge. Mudd.	Boekw. Mudd.	Haver. Mudd.	Aardap. Mudd.	Boter. N.pond.
Assen,	14,402	5.024	—	4,177	—
Meppel,	—	—	—	—	366,130
Coevorden,	18,503	8,505	—	—	—
Hoogeveen,	7,799	4,647	520	—	—

VERVEENING.

Aangevraagde vergunningen. In 1852 zijn geene andere vergunningen tot verveening aangevraagd, dan van een perceel gronds gelegen onder *Uffelte*, Gemeente *Havelte*, ter grootte van 79 roeden, tot het trekken van baggerturf, op welke aanvrage bij dispositie van 26 Mei 1852, onder de daarin omschrevene voorwaarden, door ons gunstig is beschikt.

Hoeveelheid gegraven turf. De hoeveelheid tonnen turf, in het verveenings-saisoen van 1852 in de Provincie getaxeerd, heeft beloopen, voor de

Eerste soort (laag veen):

eerste klasse 72,131, derde klasse 4,532, te zamen 76,663 tonnen.

Tweede soort (hoog veen):

eerste klasse 309,032, derde klasse 12,662,853, te zamen 12,971,885, hetgeen, vergeleken met den gefabriceerden turf in 1851, voor de eerste soort (laag veen) eene vermindering geeft van 9,379 tonnen en voor de tweede soort (hoog veen) eene vermeerdering van 51,344 tonnen.

De accijns beliep in hoofdsom f 279,193.36, en het totaal bedrag, met opcenten en zegel, in het debet der veenlieden gebragt, f 393,104.26 $\frac{1}{2}$. Hierbij echter moet opgemerkt worden, dat een aanzienlijk gedeelte van den bedoelden turf, waarvan evenwel de hoeveelheid door ons niet kan opgegeven worden, in de fabrieken wordt verbruikt, voor welke slechts $\frac{1}{20}$ gedeelte van den accijns wordt betaald, en dat gevolgelijk, ter berekening van de opbrengst voor het Rijk, van het totaal bedrag der in het debet van den Verveener gebragte som, voor de bedoelde hoeveelheid, door de fabrieken ingeslagen, $\frac{19}{20}$ moeten afgetrokken worden.

De middenprijzen, met inbegrip van den accijns, kunnen gesteld worden van den zwarten turf op f 25 à f 26 en van den graauwen turf op f 15 à f 16 per dagwerk, gerekend op 12.000 turven ieder.

Het getal arbeiders in de veenderijen werkzaam geweest, waaronder vele vreemdelingen, stond nagenoeg gelijk aan dat van het vorige jaar. Het droogmaken en de verdere bewerking geschiedt echter alleen door inlandsche arbeiders, het eerste genoegzaam uitsluitend door vrouwen.

Door de drooge weêrsgesteldheid was het jaar 1852 voor de veengraverijen niet ongunstig, en daar de aftrek van den turf willig en de prijs matig was, kan deze tak van nijverheid gezegd worden, in het verloopene jaar tamelijke voordeelen te hebben gegeven.

JAGT EN VISSCHERIJ.

De wildstand van het jagtsaisoen 1852 is niet ongunstig geweest; over het algemeen werd in deze Provincie eene voldoende hoeveelheid aangetroffen.

Van de uitoefening der jagt echter is minder, — van de visscherij, in vergelijking van het vorige jaar, meer gebruik gemaakt.

Van de maand Junij tot den laatsten December 1852 zijn 98 jagtacten minder, daarentegen 58 vischacten meer uitgereikt, dan in het voorgaande jaar 1851; bedragende de van Junij tot ultimo December 1852 uitgereikte jagtacten 158, waaronder slechts 3 kleine, en de vischacten, waaronder 42 groote en 219 kleine, 261 stuks, voor welke gezamenlijke jagt en vischacten, ten bedrage van 419 in getal, aan regt en zegel de som van f 3,807,75 is berekend.

Bovendien zijn 50 stuks kostelooze vergunningen om te mogen visschen aan kennelijk onvermogenden afgegeven.

De reden, waarom in het jaar 1852 een minder getal jagtacten dan in het voorgaande jaar is aangevraagd, schijnt te moeten worden toegeschreven aan het bezwaar, dat velen zich voorstelden, om een schriftelijk bewijs te erlangen, ten einde op eens anders grond bij vergunning te mogen jagen.

De opening der jagt heeft plaats gehad op 13 September, de sluiting op 31 December.

Voor gedood schadelijk gedierte, van Julij tot den laatsten December jl. 568 stuks bedragende, is wegens premiën eene som van f 195,55 uitgegeven.

De relazen van de opzieners der jagt en de visscherij en verdere beambten, tot het doen van bekeuringen geregtigd, bedroegen 150 in getal, waarvan 85 zijn opgemaakt wegens het loslòopen van honden, onvoorzien van slepende kruisbungels, en 65 wegens gewone jagt-overtredingen.

Van deze relazen zijn tot en met den laatsten December 33, waaronder 26 opgemaakt wegens honden onvoorzien van slepende kruisbungels, voor vervolging onvatbaar geacht, terwijl van 9, door vrijwillige betaling van het maximum der boete, de vervolging is voorgekomen.

Voorts hebben 102 relazen 69 vonnissen van veroordeeling en 33 vonnissen van vrijspraak, onder welke laatste 31 wegens honden, niet van kruisbungels voorzien geweest, ten gevolge gehad, terwijl omtrent de overige relazen de beslissing van den Regter op den laatsten December nog niet gevallen was.

Het getal bezoldigde Opzieners der Jagt en Visscherij in deze Provincie beloopt acht, wier standplaatsen zijn te *Assen*, *Borger*, *Beilen*, *Dalen*, *Diever*, *Hoogeveen*, *de Wijk* en *Zuidlaren*.

AMBACHTS- EN FABRIEKNIJVERHEID.

Voornaamste fabrieken en hare toestand. Omtrent de voornaamste fabrieken en haren toestand kunnen wij het volgende mededeelen:

De calicotweverijen, gevestigd te *Assen*, *Beilen*, *Coevorden*, *Rolde*, *Smilde* en in de koloniën van Weldadigheid te *Norg* en *Vledder*, bevinden zich in vrij gunstigen staat. Door sommige derzelve worden, meer dan vroeger, verzendingen naar de Oostindische bezittingen voor eigene rekening gedaan.

Het getal arbeiders in deze fabrieken was nagenoeg gelijk aan dat van 't vorige jaar.

De jeneverstokerijen te *Beilen*, *Hoogeveen* en *Meppel* verkeeren niet in gunstigen staat.

De azijnmakerij en snel-azijnmakerij te *Meppel* en de bierbrouwerijen aldaar en te *Dalen* zijn vooruitgaande, zoo ook de twee glasblazerijen te *Nieuw-Buinen*, Gemeente *Borger*, welke met 50 arbeiders werkzaam waren, onder welke 28 glasblazers.

De zeepziederij te *Meppel* heeft niet met voordeel gewerkt.

De toestand der kalkbranderijen, der steenbakkerij te *Weerdinge*, onder *Emmen*, en der steen- en pannebakkerij te *Ter Heil*, Gemeente *Roden*, hebben geene verandering ondergaan.

Verleende concessien. Vergunningen tot het oprigten van nieuwe fabrieken zijn verleend:

a. Door of van wege Zijne Majesteit den Koning voor eene zeepziederij te *Meppel*; voor windkorenmolens te *Grollo*, Gemeente *Rolde*, en te *Schoonebeek*, Gemeente *Dalen*, en voor eenen windkoren- en pelmolen te *Zuidwolde*.

b. voor ons Collegie, voor eene tabakskerverij en azijnmakerij te *Meppel* en voor twee steenbakkerijen, de eene te *Noordberge* en de andere in de markte van *Emmen* en *Westenesch*, beide onder de Gemeente *Emmen*, alsmede voor eenen wind-oliemolen te *Gasselternijeveen* en de plaatsing van eenen olieslag in den reeds bovenvermelden wind-korenmolen te *Schoonebeek*.

Stoomwerktuigen. Alleen bij de katoenspinnerij te *Veenhuizen* en bij de stokerij van Chemicaliën te *Assen* zijn stoomwerktuigen in gebruik.

BINNENLANDSCHE SCHEEPVAART.

In de onderstaande Gemeenten behooren te huis, volgens de opgaven der Gemeentebesturen, de volgende schepen, metende den daarnevens opgegevenen tonneninhoud, waaronder niet zijn begrepen de vaartuigen, behoorende tot de openbare middelen van vervoer, noch ook de zoogenaamde bokken, gebruikt wordende in de veenderijen.

	getal schepen.	tonneninhoud.
Hoogeveen	432	16251
Meppel	137	niet vermeld.
Smilde	84	3411
Gasselte	32	2569
Assen	13	438
Anlo	7	578
Gieten	4	338

Scheepstimmerwerven bestaan te Hoogeveen 9, Meppel 2, te Nietap, onder Roden 2, te Smilde 2 en te Gasselternijeveen 1. Op die te Hoogeveen zijn in 1852 gebouwd 11 overdekte, 2 onöverdekte vaartuigen, tien brandschuiten of bokken en 2 punters, en hersteld 66 overdekte, 120 onöverdekte schepen, 50 schuiten en 26 punters; en op die te Meppel gebouwd 5 nieuwe en hersteld 73 vaartuigen. Van de overige is geene opgave gedaan.

MATEN EN GEWIGTEN.

De herijk in 1852 is geregeld afgeloopen, en volgens het deswege door den Arrondissements-IJker gedane verslag, hebben de neringdoenden hunne maten en gewigten tot het ondergaan van die formaliteit, zoo ver dit is kunnen worden nagegaan, zonder terughouding aangeboden.

In gemeld jaar zijn geijkt of herijkt 11620 ijzeren en koperen gewigten, 634 lengtematen, 2458 maten voor drooge waren, 5649 vochtmaten en 98 vochtmaten voor den handel in het groot.

De opbrengst van den ijk is geweest f 1258.42 ^{5}, zijnde f 39.87 ^{5} meer dan in 1851.

Voor het Nederlandsche vaatwerk is aan ijkloon ontvangen f 36,04 ^{5} en voor de Boter- en Honigvaten te Assen f 49,35, voor dito te Beilen f 76,82 $\frac{1}{2}$, voor dito te Coevorden f 57,35, voor dito te Emmen 53,70, voor dito te Hoogeveen f 177,05, voor dito te Meppel f 237,05, te zamen f 642.72 $\frac{1}{2}$.

BROODZETTING.

In verband tot hetgeen daaromtrent in ons verslag van het vorige jaar werd vermeld, kunnen wij mededeelen, dat de Raad der stad *Assen*, op de daartoe aan hem gedane uitnoodiging, zijn besluit tot afschaffing der broodzetting, zonder vooraf verkregene toestemming van ons Collegie genomen, weder heeft ingetrokken en vervolgens, na die toestemming gevraagd en bekomen te hebben, bij een nieuw besluit de zetting heeft afgeschaft.

Ten gevolge van die afschaffing zijn de Besturen van elf Gemeenten, die tot hiertoe de broodzetting in hunne Gemeente naar die van *Assen* regelden, door ons uitgenoodigd, alsnu eigene zettingen vast te stellen. Hieraan echter is door geen dier Besturen tot dusver gevolg gegeven, doch hebben de Besturen van *Peize* en *Vries*, tot de bedoelde elf Gemeenten behoorende, onder onze goedkeuring, de zetting aldaar ingetrokken, terwijl het Gemeentebestuur van *Smilde* reeds vroeger tot die intrekking had besloten.

TER BOEK- EN COURANT DRUKKERIJ VAN M. T. Sz. GRATAMA, TE ASSEN.